MIDWEST INTER-LIBRARY
ORAS

Didelis debesuotumas, temperatūra apie 60 laipsnių.
Saulė teka 5:56, leidžiasi 7:43.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Gr.
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Balandžio-April 26 d., 1954 | Price 5c | No. 98

"5 DIDIEJI" SUVAŽIAVO I GENEVA DERĖTIS

Malenkovas pasirinko Stalino kelią

Kremliui laisvė yra labiausiai pavojinga. Šiek tiek laisvės patyrę Sovietų piliečiai jos vis daugiau reikalauja. Malenkovas jau suprato šią tiesą. Norėdamas išsilaikyti valdžioje, jis vėl stengiasi atimti iš žmonių tuos laisvės trupinius, kuriuos jis pats buvo pabarstęs. Tai žymu kiekvienoje srityje.

Praeitą žiemą kompozitorius Aramas Chačaturijamas pasisakė už "kūrybinę drąsą ir įkvėpimą", kurių niekas neturėtų varžyti. Jo kolega Dimitrijus Šostakovičius reikalavo, kad meno kūrinys būtų vertinamas pagal meniškumą, nepaisant kuriai mokyklai jis bepriklausytų. Net propagandinis rašytojas Ilja Ehrenburg pareiškė, kad didelių literatūrinių kūrinių negalima užsakyti, nes rašytojas nesąs mašina.

Pagaliau, ir bekylantis rašytojas V. Pomerancevas išdrįso pareikšti, kad Sovietų literatūroje trūksta nuoširdumo, nes joje negalima pavaizduoti kasdieninio gyvenimo tikrovės ir jo vargų.

Netrukus Kremlius šoko malšinti vadinamojo "šviesuolių maišto". "Literaturnaja Gezeta" nurodė, kad Pomerancevo teorija visiškai klaidinga, nes vargas užtinkamas ne vienoj Rusijoj. Ne kas kitas, o komunistų partija tenustato literatūros bei meno tikslus ir vadovauja jų kritikai bei estetikai.

Po sukilimo Rytų Berlyne įsidrąsinę darbininkai ėmė streikouti Voroneže ir kituose miestuose. Žinia apie Berijos suėmimą sukėlė riaušes net tarp Vorkutos kasyklų vergų. Anot vokiečių karo belaisvių pasakojimų, MVD sargybos buvo bejėgės sukilėlius numalšinti. Kai kur jos buvo net išžudytos.

Pradžioje Kremlius darė nuolaidų darbininkams, žadėdamas jiems geresnį gyvenimą. Tie pažadai dar labiau sumažino gamybos spartą. Tačiau netrukus Kremlius nusistatė grįžti prie stachanovietiškos tvarkos ir griežtesnės drausmės.

Stalino mirtis ir jo šalininkų naikinimas pakėlė ūpą pavergtųjų Sovietų Sąjungos tautų. Pradžioje Kremlius bandė joms šiek tiek pataikauti. Pvz. Krymas buvo prijungtas prie Ukrainos. Tačiau netrukus Kremlius pradėjo persekioti patriotus. Stalino ir Berijos tėvynėje Gruzijoje iš komunistų partijos pašalinta net 3,011 narių.

Kazachstane Malenkovui buvo smogtas didžiausias smūgis. Čia prasidėjo visuotinis valstiečių tinginiavimo streikas. Medvilnės gamybos planas tebuvo įvykdytas 40%, o šieno — tik 2%. Kremlius į Kazachstaną kovai vesti pasiuntė prezidiumo narį Ponomarenko. Dabar ten siunčiama tariamais savanoriais dešimtys tūkstančių jaunų rusų Kazachstanui kolonizuoti ir kitataučių — vergų darbams atlikti.

Iš viso matyti, kad Malenkovas stengiasi Stalino sistemą išlaikyti tik to paties Stalino naudotais būdais. Reikia spėti, kad Malenkovas vėl bandys atstatyti MVD galią, neleisdamas M. V. D. viršininkui pasidaryti jo varžovu. Malenkovas gali panaudoti MVD ir prieš maršalus, kurie graso jo diktatūrai. Siekdamas vienvaldystės, Malenkovas kol kas vengia tarptautinės įtampos. Tačiau jis nenori atsidurti akligatvyje, kai Vakarai vis labiau varžo Sovietus tarptautinėje politikoje. (E.)

Latvių pabėgėlio nuostabi karjera ir jo nusmukimas

Buvo aukščiausiai apmokamas valdininkas, dabar kalėjime

ST. JOHNS, N. F. — Newfoundlando provincijos (Kanados dalies) ministeris pirmininkas Joseph R. Smallwood pranešė, kad jo pastangomis suimtas jo buvęs artimas bendradarbis, kurį jis taip aukštai vertino, ir ne be pagrindo.

Suimtasis yra latvių pabėgėlis (DP) Dr. Alfred A. Valdmanis, 45 metų, buvęs Newfoundlando ekonominio vystymosi viršininkas. Jis kaltinamas išgavęs "šimtus tūkstančių dolerių kyšių" iš kompanijų, turėjusių prekybinių — statybos reikalų su Newfoundlando vyriausybe.

Valdmanis buvo priverstas kiek anksčiau atsistatydinti. O dabar teismui įsakius, Kanados raitoji policija jį suėmė New Brunswiche ir perdavė Newfoundlando teismo organams.

Latvijoj buvo ministeriu

Dr. Alfred Valdmanis jau spėjo pasižymėti ir savo tėvynėj, pakilęs net iki ministerių. Vokiečių okupacijos metais jis pagarsėjo visokių planų gaminimu, kaip valdytis, tiksliau valdyti Pabaltijį, Hitlerio "Naujosios Europos" rėmuose.

Artėjant antrą kartą bolševikams, Valdmanis, kaip daugis tūkstančių pabaltiečių, pabėgo į V. Vokietiją. Iš čia 1948 m. emigravo į Newfoundlandą ir padarė pasakišką karjerą.

Gavo $30,000 algos per metus

Vos atvykus į Newfoundlandą, Dr. Valdmanis buvo pakviestas Newfoundlando vyriausybės ekonominio išsivystimo įstaigos generaliniu direktorium su $25,000 metine alga. Pereitų metų pradžioj jį paskyrė vadovauti vyriausybės sudarytai Newfoundland and Labrador Corporation (NALCO) su $30,000 metine alga. Jis buvo bene aukščiausiai apmokamas valdininkas ne tik Newfoundlande, bet ir visoj Kanadoj. (Newfoundlando ministeris pirmininkas gauna per metus $9,500).

Dr. Valdmanis sudarė sąlygas ir daugeliui kitų latvių gauti aukštas vietas. Newfoundlande per trumpą laiką susidarė turtinga latvių imigrantų kolonija. Dr. Valdmanis nesitenkino šitokia karjera, jis griebėsi suktybių. Už tai jį laukia ilgas gyvenimas kalėjime.

VIENA, Austrija. — Čekoslovakijos vyriausybė atmetė JAV protestą, kuriuo Washingtono vyriausybė apkaltino Čekoslovakijos lakūnus užpuolus du Amerikos lėktuvus V. Vokietijos pusėj kovo 12 d.

Lėktuvai buvo apšaudyti, vienas pataikytas, bet abu laimingai nusileido viename Bavarijos aerodrome.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Eva Bowring, kurią Nebraskos gubernatorius Crosby paskyrė mirusio senatoriaus Griswold terminui baigti, yra 10,000 akrų farmos savininkė. Prieš išvykdama į Washingtoną ji, įodada ant arklio, apžiūri savo galvijus.

PRANCŪZAI ILGIAU NEBEPAJĖGSIĄ INDOKINIJOJE, KAIP 2-3 MĖNESIUS

Mūšis dėl Dien Bien Pfu lemiančioj fazėj

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybės atstovai duoda suprasti, kad jų jėgos Indokinijoj baigia išsisekti ir kad už dvejetą-trejetą mėnesių šį frontą prieš komunistus Azijoj turės perimti "kas nors kitas".

Kai JAV viceprezidentas išsitarė, kad amerikiečiams gali tekti kariauti Indokinijoj, kai kurie senatoriai, tarp jų ir Paul Douglas, atsakė, kad šitoks pareiškimas gali kaip tik paskatinti prancūzus pasitraukti iš Indokinijos karo, nes viceprezidentas Nixon kaip tik tokią galimybę ir minėjo.

Reikalauja JAV intervencijos

Spaudos tvirtinimu, Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Bidault šitaip kalbėjęs valstybės sekretoriui Dulles, atvykus jam į Paryžių. Bidault tuo norėjo išgauti iš Dulles pritarimą ieškant taikos susitarimo Genevos konferencijoj. Po 8 metų karo Prancūzija tiek esanti nusikamavusi, kad ilgiau kariauti nebegalinti.

N. Y. Times koresp. iš Genevos praneša, kad prancūzai nenorį dalinės JAV intervencijos Indokinijos kare, pav., vien tik aviacijos pagalbos. Jeigu JAV nori padėti, jos turinčios daryti visu savo svoriu.

Lemiantis mūšis dėl Dien Bien Pfu

HANOI, Indokinija. — Vietmintho komunistų armijos vadas gen. Giap davė savo armijai įsakymą "sutriuškinti" prancūzų apsiginimo žiedą, kuris per šeštadienio ir sekmadienio kautynes dar susiaurėjo.

Šeštadienį prancūzai prarado dar vieną tvirtovės postą. Bandyta atsiimti kruvina kontra-ofenzyva. Prancūzai patyrė didelių nuostolių, bet prarasto posto neatsiėmė.

Ginklų tik 3 dienoms

Tvirtovės komendantas gen. Castries pranešė, kad jo tvirtovė yra pilna sužeistų ir užmuštų, bet maža ginklų ir kitų karinių medžiagų.

Šaudmenų tvirtovės gynėjai beturi tik trejetai dienų. Pristatyti ginklus parašiutais darosi nuolat sunkiau, mažėjant tvirtovės plotui. Didelė ginklų ir karinių reikmenų dalis, išmetama iš lėktuvų, nukrinta į priešo pusę.

Prancūzų armijos vadovybė ramina tvirtovės gynėjus, pranešdama, kad didokas kariuomenės dalinys ateina iš Laos jiems į pagalbą. Sekmadienį šis dalinys dar buvo už 30 mylių.

MVD prieš armiją

Susišaudymas Brandenburge

BERLYNAS. — Vakarų Berlyno informacijos biuras patyrė, kad šiomis dienomis įvyko susišaudymas sovietų aviacijos kareivinėse Brandenburge, Rytinėj Vokietijoj.

Susišaudyta, kai MVD (slaptosios policijos) agentai norėjo areštuoti "liočikus".

Perbėgo du policininkai

Savaitės pabaigoj į Vakarų Berlyną perbėgo du vokiečiai iš komunistų liaudies policijos.

Prie sektoriaus sienos bėglius apšaudė sovietų sargybiniai, bet jiems pasisekė sveikiems ištrukti į Vakarų pusę.

—Izraelio — Egipto pasieny įvyko sekmadienį naujas susišaudymas. Izraelio sargybiniai nušovė 1 egiptietį kariškį.

JAV atitraukia iš Korėjos 2-rą div.

GRĮŽTA 1,100 KARIŠKIŲ

SEOUL, Korėja. — Gen. Maxwell D. Taylor pranešė, kad gegužės 1 d. Pietų Korėją apleis ir kita amerikiečių divizija — 46-toji.

Atitarnavę kariškiai iš šios divizijos, iš viso 1,100 vyrų, grįš į Jungtines Valstybes. O kurie dar neatitarnavo, bus priskirti prie kitų dalinių. Kiek anksčiau iš P. Korėjos buvo atitraukta amerikiečių 45-ji divizija.

Riaušės Argentinoj

1 nušautas, 6 sunkiai sužeisti

BUENOS AIRES. — Tarp peronistų ir radikalų sostinės centre įvyko kruvinas susirėmimas, kurio metu 7 riaušininkai buvo sužeisti, paleidus į darbą ginklą. Vienas iš jų jau mirė.

"Democratia" dienraščio pranešimu, sužeista ir 12 policininkų malšinant riaušininkus. Nušautasis, G. Janeiro, 35 m., priklausęs valdančiajai peronistų partijai.

H. bomba "suderinama" su Dievo įstatymais

WASHINGTONAS, D. C. — Katalikų bažnyčios dvasiškiai, susirinkę į konferenciją, išaiškino, kad vandenilio bomba nėra prieš Dievo įstatymus, jei ji vartojama priešo užpuoliko kariniams taikiniams naikinti.

Pagal teologus lyg išeitų, nesuderinamas su Dievo įstatymais lieka kardas, nes yra pasakyta, "kas su kardu kariauja, nuo kardo ir žūsta".

— Limoj, Peru respublikoj, keleivinis autobusas nukrito, važiuojant per tiltą, į šventąją upę, 150 mylių nuo sostinės. Žuvo 33 keleiviai.

SOVIETAI SULAIKĖ AUSTRALIJOS DIPLOMATŲ IŠVAŽIAVIMĄ NAMO

Vakarų pareigūnam gresią pagrobimo pavojai

MASKVA. — SSSR užsienio reikalų viceministeris Gromyko, prieš išskrendant į Genevą, pasišaukė Australijos ambasados vedėją, charge d'afaires Brian Hill, ir pranešė, kad tuo tarpu australų diplomatai dar negali apleisti Sovietų Sąjungos.

Penktadienį sovietai nutraukė su Australija diplomatinius santykius ir paliepė australų ambasados štabui kraustytis namo. Australai buvo jau besiruošią važiuoti į Helsinkį, bet sovietai sulaikė jų išvažiavimą.

Australijos ambasada šiuo metu beturi penkius narius. Maskvoj nėra nė paties ambasadoriaus. Tuo tarpu sovietų diplomatų Australijoj yra keleriopai daugiau.

Pareis nuo "įvykių"

Gromyko paaiškino Mr. Hill, kad reikia palaukti įvykių eigos, kol australai galės išvažiuoti namo. Sovietai nežino, kiek dar jų diplomatų Australijoj gali pabėgti ir kiek jų išaiškinta, kaip šnipų.

Didelių neaiškumų susidarė dėl Tasso korespondento Australijoj Antonovo pasislėpimo. Jis buvo atšauktas į Maskvą, paaiškėjus iš pabėgusio diplomatinio šnipo Petrovo, kad Antonov buvo šnipas, o tik dėl priedangos korespondentas. Australijos vyriausybė įsakė Antonovui prisistatyti liudininku ir uždraudė jam išvykti, Antonov buvęs artimas pabėgusio trečiojo sekretoriaus Petrovo draugas. Gal būt, kad ir jis galvoja pasilikti Australijoj.

Anglai įspėjo diplomatus

LONDONAS. — Anglų užsienio reikalų ministerija įspėjo savo diplomatinius ir konsularinius atstovus anapus Geležinės uždangos, kad juos gali pagrobti įtužę MVD agentai. Anglų diplomatams įspėta niekur nesirodyti pavieniui. Sovietai juos galį pagauti ir, panaudoję turimas priemones,, priversti "prisipažinti, kad jie šnipinėję".

GALIMYBĖS SUSITART BLOGESNĖS NEGU BERLYNO KONFERENCIJOJE

SSSR reikalauja pripažinti komunistinę Kiniją "5-tuoju didžiuoju"; Dulles gali apleisti derybas

GENEVA. — Po nesekmingos Rytų-Vakarų konferencijos Berlyne pereitų metų pabaigoj, tų pačių didvalstybių užsienio reikalų ministeriai suvažiavo į Genevą naujiems susitarimų bandymams, kurie atrodo bus tokie pat nesekmingi, kaip ir Berlyne.

Berlyno konferencijoj svarstyti Europos klausimai — taikos sutartys su Vokietija ir Austrija. Genevoj darbotvarkė sudaro Azijos problemos — Indokinija ir Korėja. Berlyne buvo bent tiek susitarta, sušaukti naują konfferenciją, bet nepasisekus Genevos konferencijai, gali derybų laikotarpis pasibaigti ir karo pavojus dar padidėti.

Ginčai dėl "liaudies" Kinijos

Sovietų Sąjungai pasisekė kad ir per užpakalines duris įvesti komunistinę Kiniją į pasaulinės politikos areną. Po Berlyno konferencijos JAV sekretorius John F. Dulles kalbėjo, kad komunistinė Kinija pakviesta į Genevą kaip Korėjos ir Indokinijos karo rėmėja ir nusikaltėlė pasiaiškinti prieš pasaulio opiniją.

Po to pasigirdo Maskvos aiškinimai, kad Dulles iškreipęs Berlyno susitarimus, kad komunistinė Kinija pakviesta, kaip 5-ta lygiateisė didvalstybė. Sovietų nusistatymas šiuo klausimu nepasikeitė iki pat konferencijos atidarymo. JAV valstybės departamento atstovas davė suprasti, kad sekr. Dulles apleis Genevos konferenciją, jei Molotovas neatsisakys šių reikalavimų.

Galybė — Vakarų vienybėj

Molotovas, atvykęs į Genevą, priminė, kad "liaudies Kinijos" pripažinimas lygiateisių konferencijos nariu turi būti pirmuoju konferencijos uždaviniu.

Anglų užsienio reikalų ministeris Eden, užuot skridęs iš Paryžiaus į Genevą, pasuko atgal į Londoną, kur ministeris pirmininkas Churchillis sekmadienį sušaukė nepaprastą kabineto posėdį. Kaip spėjama, anglų vyriausybė svarstė, kas daryti, jei nei Sovietų Sąjunga, nei JAV nenusileis dėl komunistinės Kinijos.

Australija atmetė SSSR reikalavimą išduoti Petrovus

Nuneigė, kad juos pagrobė

CANBERRA. — Australijos vyriausybė, atsakydama į SSSR protesto notą, kuria buvo nutraukti diplomatiniai santykiai, atmetė Kremliaus kaltinimus dėl tariamo Petrovų "pagrobimo".

Atsakymo notoj patvirtinama, kad Vladimir Petrov, buvęs SSSR ambasados tretysis sekretorius ir MVD karininkas špionažo reikalams, pats pabėgo nuo sovietų, paprašė politinio pabėgėlio prieglaudos, kas jam ir buvo suteikta.

Australijos notoj taip pat atmetami sovietų kaltinimai, kad australų policija "pagrobė" Petrovo žmoną, kai ji važiavo iš Australijos į Maskvą.

Leidžia išvažiuoti

Priešingai Maskvos vyriausybės daromoms kliūtims išvažiuoti Australijos ambasados valdininkams, Australijos karo viceministeris sir Philip McBride pareiškė, kad atšauktieji į Maskvą sovietų diplomatai gali išvažiuoti, kada jie nori.

SSSR ambasados kieme pastebėti deginami dokumentai. Paskui sovietai susišaukė pirklius, kuriems siūlo pirkti ambasados 4 automobilius. Vienas australų šoferis nusipirko sovietų ambasados "Cadillac", kuriuo buvo atgabenta į aerodromą Mrs. Petrov, kuri Darwine buvo išgelbėta iš MVD agentų nagų.

Netekus Indokinijos kiltų III pasaulio karas, įspėjo Nixon

Dažnėja kalbos apie taikos pavojus Azijoje ir pasauly

TUSCON, Ariz. — Viceprezidentas jau kelintoj savo kalboj tvirtina, kad Indokiniją užėmus komunistams, III pasaulinis karas pasidarytų neišvengiamas.

Savo kalboj jaunųjų respublikonų suvažiavime viceprezidentas pakartojo JAV vyriausybės dėdamas pastangas išvengti "jei galima", Amerikos kareivių siuntimą į Indokiniją. Bet jis tuo pat pasiskubino pridėti, kad Indokinijos praradimo atveju Amerikai reikėtų įsijungti į visuotinį pasaulinį karą.

Nixono aiškinimu, komunistai po Indokinijos paimtų į savo valdžią visą Pietryčių Aziją. Jėgų balansas, tada pavirstų į jų pusę. Ir tada kaip tik ateitų tas laikas, kada komunistai pasijustų pakankamai stiprūs ir pultų laisvąjį pasaulį.

JV skubiai siunčia daugiau lėktuvų ir ginklų Indokinijon

Laivai, plaukę į Japoniją ir Korėją, kreipia savo kursą

SAN FRANCISCO. — Laivų judėjimas šiame didžiame vakarinių pakraščių uoste primena Korėjos karo metus.

Lėktuvnešis "Windham Bay" krauna lėktuvų krovinį ir antradienį išplaukia į Indokiniją. Jo krovinys buvo numatytas JAV bazėms Japonijoj ir Korėjoj, bet dėl sunkėjančios prancūzų padėties Indokinijoj keičiami paskyrimo uostai.

Paskutinėmis savaitėmis pagyvėjo krovimas laivų ginklais ir karinėmis medžiagomis armijos ir laivyno Oaklando karo uosto krantinėse. Vis daugiau prekinių laivų išplaukia kursu į Indokiniją, kaip kad anksčiau iš čia plaudavo į Korėją.

KRAUJAS

Mano gimtosios parapijos elgetyne gyveno tokia Ieva Gasiūnienė. Smulkmeniškas jos gyvenimas niekam būtų neįdomus, bet bendri bruožai susikryžuoja su daugeliu kitų. Vyras buvo miręs ar užmuštas, kai juodu mieste laikė smuklę. Baisių nuodėmių prisižiūrėjusi savo ankstyvesniame versle, antrojoj pusėj amžiaus atsidūrė skurde ir nutarė atgailauti arčiau bažnyčios. Į apylinkės davatkų ir apkalbų štabą, klebono užtarimu, įsiveržė dar viena konkurentė — Ieva su bebręstančia į merginas dukra Aliute.

Klebonas Budreika mėgo ne tiek knygas, maldas, kiek gyvąjį žodį ir gyvenimą. Todėl jam šis štabas suteikdavo visas žinias ir padėdavo valdyti parapiją. Gasiūnienė iš prigimties turėjo gabumų vadovauti. Tiesa ar melas pas mus taip dažnai susipainiodavo, kad tik ji tegalėdavo niekšybę paversti dorybe, jei tik artimas į ją kreipdavos. Vieni vadindavo šunadvokate, kiti joje rasdavo patarimų ir užuojautos.

Vasara su dukra apravėdavo klebono daržus, eidavo linų rauti, vėliau brukti, kulti, jei kam prireikdavo.

Motina visaip stengėsi Aliutę parengti į vienuolyną. Saugojo dukrelę nuo įvairių pagundų, kaip savo akį. Namuose bardavo, jei bažnyčioje mergiotė žvilgterėdavo į vyrų pusę.

— Leistum Alę į ruošos ar amatų mokyklą, tad gal vėliau už kokio ūkininko ištekintum.

— Ne, ne, garbusis klebonėli, moterų toks perteklius, o ūkininkas, jei ir patiktų, negi ims pliką ir dar iš ubagyno. Už kokio berno vargui neatiduosiu. Ji paaukota Dievui, kad išpirktų amžinatilsio tėvo ir mano nuodėmes.

— Per judri ir graži į vienuoles.

— Argi Dievui tik apvytusios, išblukusios rožės dovanojamos?

— Nekalbėk niekų. Iš visko neatrodo, kad Alė rinktųsi vienuolės kelią.

— Turės paklusti tėvų valiai ir pasiaukoti.

— Tik jau neversk mergaitės, nes, jei neturės pašaukimo, tai iš vienuolės gali kažkur paslysti...

— Ir aš taip manau, tik jau, neduok Dieve, jei ji paveldėtų tėvo ar mano prigimtį...

Gasiūnienė vos nepravirko. Klebonas Budreika nužingsniavo į laukus.

Aliutė kartais nugirsdavo motinos ir kunigo užuominas ir drebėjo dėl savo likimo. Sirpo kaip vyšnia palei elgetyną ir formavosi į grakščias merginos linijas.

— Ji juk čigono mergaitė: akys juodos, veidas gelsvas, plaukai irgi juodi, garbanuoti. Kresnutė, o judesiai žvalūs ir patrauklūs. Viliojančiai kalba akimis ir veiksmais, negu storulėm lūputėm. Kažkas verda krūtinėje, — taip ją apibrėždavo vyrai.

Praėjo neviena vasara motinai neatsisakant nuo savo užsimojimo, o dukrai besipriešinant. Aliutė daugiau svajojo apie jaunimo sueigas, ir šiurpas sukrėsdavo išsiskirti iš pasaulio. Motina, norėdama atgauti Aliutės pasitikėjimą, klebono Budreikos patariama, vieną sekmadienį išleido ją į gegužinę. Čia, prie piliakalnio ir upelio, lankoje, susirinko visi, kas tik galėjo iš namų išeiti. Kai sudundėjo šaulių dūdų orkestras, jaunus ir senus sukėlė ant kojų. Lyg žiogai ėmė šokinėti suktinį ir klykti. Aluizas Gendrėnas, Ažubalių bernas, besišvaistydamas sugriebė Aliutę ir šokdino, nebepaleisdamas iki sutemų. Kol šokiai ir dainos, prakaitas ir vargas rado užuomaršti po žvaigždėtu dangumi. Iš eglyno išlindo toks klastingai besišypsąs mėnulis, ir gegužininkai turėjo skirstytis į namus.

Aluizas ir Aliutė dėl žmonių akių paskirai skubėjo tariamai į namus, bet iš tikrųjų susitarė susitikti ir atsigauti vakaro vėsa. Jų kūnai degė. Iš nusikaltėliškos aplinkumos mėnulis jau visu savo plačiu veidu juokėsi. Kraujas tvinko ir tryško džiaugsminga srove, sukrėsdamas kaulus. Juodviem šis vakaras pasilieka neužmirštamu iki mirties. Aliutė pradėjo verkšlenti, prikaišiodama:

— Kur mudu nužengėme?...

— Kvailutė: burbleni, lyg upeliukštis.

— Ką mama pasakys? Jei tu manęs neimsi, geriau pasiskandinsiu, bet į vienuolyną neisiu!

— Lemtis, Aliutė, lemtis...

Jei mano apylinkės beržai, eglės, obelys, kapeliai ir kitos vietovės prakalbėtų — Aluizui ir Aliutei daug prisiminimų sukeltų, degančių aistra ir džiaugsmu taisiais šventvakariais. Bet jie šlama paskendę tyloje. Tik davatkos buvo subruzdusios. Aluizas išėjo Latvijon uždarbiauti ir nebesugrįžo. Aliutė susilaukė Algiuko ir išėjo tarnauti pas Ažubalius. Motina liko elgetyne karšintis. Vyrai, kaip piūklai, vieni kitus piovė, o jų žmonos jiems prikaišiojo.

— Kur eini, gal pas Aliutę?

— Taip: ji tokia meili, deganti...

— Jau antro laukiasi ir nežino nuo ko.

Aliutė garsėjo visame Nykos valsčiuje. Apsiprato su savo gėda, su buitimi. Jei vyrą išvysdavo, užkaisdavo ir šutirpdavo. Žmonės ją pasmerkė savo malonumui, o labiausiai tie, kurie laimėdavo jos nuolankumą. Vienas tik klebonas Budreika savaip ją užjausdavo, aiškindamas:

— Tokia aplinkuma. Čia ji nieko nenuskriausdė: net rapojančio kirmino, nežinodama, kaip šlykščiai ir skaudžiai jis gali įkąsti. Dažnai žmogaus stipri natūrali būtis išsiveržia iš nusistojusių dorovės dėsnių ir nuteka mums nesuprantama vaga. Tegu ją Visagalis nuteisia.

Jis veltui krykštydavo Aliutės vaikus ir krikštotėviams pastebėdavo:

— Aaa!... pasislėpusio plėšiko tėvo ir Aliutės naujas parapietis.

Supraskite, mielieji, kad jos gyslomis teka toks kraujas, kuris, žmonėms nuslėpiant savąjį malonumą, virsta į viešąjį pasipiktinimą...

K. Zadlauskas

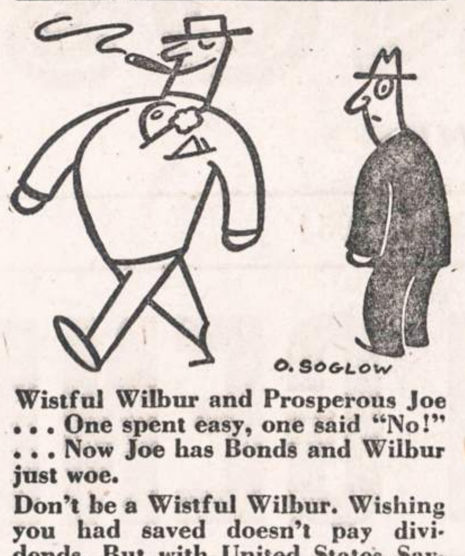

Wistful Wilbur and Prosperous Joe . . . One spent easy, one said "No!" . . . Now Joe has Bonds and Wilbur just woe.

Don't be a Wistful Wilbur. Wishing you had saved doesn't pay dividends. But with United States Savings Bonds piling up, you have back all the dollars you invest — plus Uncle Sam's good interest. That's what makes Joe prosperous. He buys Savings Bonds regularly. He feels secure today because he's building security for tomorrow. Be a prosperous Joe! Start now to stockpile United States Savings Bonds; in less than ten years, they mature to pay four dollars for every three you invest.

COME IN AND SEE THE OUTBOARD THAT BAILS YOUR BOAT

The Sensational

SCOTT-ATWATER FOR 1954

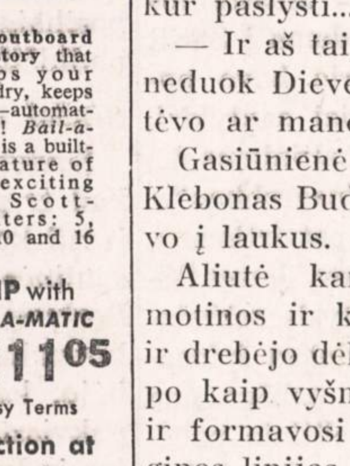

First outboard in history that pumps your boat dry, keeps it dry—automatically! *Bail-a-matic* is a built-in feature of *four* exciting new Scott-Atwaters: 5, 7½, 10 and 16 HP.

5 HP with BAIL-A-MATIC $211.05

Easy Terms

See BAIL-A-MATIC in action at

GLASER'S FURNITURE AND RADIO CO.

5115-5123 S. Kedzie Ave. PR 6-1790

Open Monday and Thursday Evenings

Jeigu paskutiniu metu jaučiatės blogai, priežastis galėtų būti ta, kad jūsų maiste truksta tam tikrų vitaminų ir mineralų. Gi valgydami skaniuosius lietuviškus patiekalus, šių esminių dalių jūsų sveikatai išlaikyti tegaunate labai mažai.

Mes lietuviai mėgstam koldūnus, kopūstus ir bulvinius blynus. Tačiau nesusidarykime klaidingos pažiūros apie šiuos musų taip mėgiamus patiekalus, nes jie pakankamai neturi tų maistingųjų dalių, kurios, gydytojų nuomone, turėtų būti kiekvienos dienos maisto davinyje.

George Eisele, kuris turi vaistinę 175 Adams St., yra kapsulinių vitaminų specialistas. Šie vitaminai, jei jie vartojami pagal nurodymus, kaip tik puikiausiai ir papildo tuos kasdieninius maitinimo trūkumus. Vitaminai pataiso savijautą, pagerina sveikatą.

George Eisele pagamintoji viena "Multicap"—vitaminu kapsulė turi savyje maždaug tiek vitaminų, kiek jums jų tektų suvalgius 16 kiaušinių, 5½ svaro sviesto, 1½ vidutinio didumo oranžių, 2 sv. lašinių, 3½ sv. jautienos kapsnio, 2 sv. veršienos, 2 sv. kumpio, 7½ uncijų viščiuko ir 3 unc. virtos jautienos.

Šių "Multicaps", kurios papildo kasdieninį maisto davinį, kaina yra tokia:

100 kapsulių butelis —	$3.70
250 " "	$8.75
500 " "	$17.00
1,000 " "	$33.00

Specialių "Formula 144" kapsulių (su geležim, kepenų ekstraktu ir "Brewers Yeast"—mielėm), kurios turėtų būti vartojamos vitaminų terapijai, kaina tokia:

50 kapsulių butelis —	$2.15
100 " "	$44.25
250 " "	$9.75
500 " "	$18.00
1,000 " "	$36.00

Jūsų užsakymą išpildysime tuoj pat. Apmokame persiuntimą, siunčiame bet kur USA ir į Europą. Iškirpkite ši skelbimą, pabraukite norimą kiekį ir, pridėję čekį arba money order, pasiųskite:

GEORGE EISELE,

PHARMACIST

176 WEST ADAMS STREET

CHICAGO 3, ILL.

ATTENTION TEEN-AGERS!

YOU, TOO, CAN WEAR THESE WINGS

Win your wings in the Ground Observer Corps. Volunteer to serve two hours a week as a civilian plane spotter. It's fun! It's interesting! And you'll be doing a vital job to keep your country safe from air attack.

Join the

GROUND OBSERVER CORPS

CALL OR WRITE CIVIL DEFENSE

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

LIETUVOS KARIUOMENĖS KŪRĖJŲ-SAVANORIŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBOS VICEPIRMININKUI

a. a. PULK. PRANUI KAUNUI

mirus, jo šeimai gilią užuojautą reiškia

L. K. KŪR-SAVANORIŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Jei turi parduoti ūkį
Į "Naujienas" tuoj užsuki
O jei laiko neturėsi —
telefonu pakalbėsi.

MOTIEJUS AMBROSE
3323 South Lowe Ave.
FRontier 6-6781

Mirė 1954 m. balandžio 23 d., 2:10 val. po pietų.

Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Vabalninkų parap.

Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Konstancija po pirmu vyru Balkiene pagal tėvus Mozeraitė; podukra Helen Leonaitis, žentas Juozapas; 3 anūkai: Constant, Florence ir Joseph Leonaitis; 2 pusbroliai: Jonas ir Povilas Ambrose ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituanica Ave.

Antradienį balandžio 27 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Motiejaus Ambrose giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Žmona, Podukra, Žentas, Anūkai, Pusbroliai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direktorius A. M. Phillips. YArds 7-3401.

AUGUST RATKUS-RATKAUSKAS
Gyveno 62 East 103rd Street

Mirė 1954 m. balandžio 25 d., 3:00 val. ryte, sulaukęs 52 m. Gimęs Chicagoje.

Paliko nuliūdę: patėvis Tadejušas Benetis, sesuo Anna ir švogeris Andrew Apolon, brolis Daniel Ratkus ir brolienė Annette, sesers sūnus Lew Apolon; giminaitis Česnauskas (Chesters) ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas L. Bukausko koplyčioj, 10821 So. Michigan Ave.

Trečiad., bal. 28 dieną 8:45 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Visų Šventųjų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Augusto Ratkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Patėvis, Sesuo, Švogeris, Brolis, Brolienė, kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius L. Bukauskas. Tel. CO 4-2228.

a. ✚ a.

KAZIMIERAS MOSCICKIS

Mirė 1954 m. balandžio 23 d., 6:10 val. ryto. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Tryškių parap., Maldenų kaime.

Amerikoj išgyveno 46 metus.

Paliko nuliūdę: du broliai: Stanislovas ir Juozapas, brolio sūnūs: Pranciškus ir Stanislovas, brolio duktė Bernice Rozgus; du pusbroliai: Pranciškus Ivaškevičius ir Stanislovas Dimavičius; giminaitis Jonas Norkus ir kiti giminės, draugai bei pažįstamieji.

Priklausė Lietuvių Kęstučio Pašalpos Klubui ir Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituanica Ave.

Šiandien, balandžio 26 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Kazimiero Moscickis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Broliai, Brolių Vaikai, Pusbroliai ir kiti Giminės.

Laid. direkt. A. M. Phillips. Telef.: YArds 7-3401.

Vienų Metų Mirties Sukaktis

JONAS NOREIKA

Gyveno 5924 So. Maplewood Ave.

Mirė 1953 metų balandžio mėnesio 26 dieną, sulaukęs 68 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., šidlavos parapijoje, Maižiškių kaime. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko dideliame nuliūdime: žmona Josephine, duktė Johanna Antanavičienė, žentas Liudvikas, anūkai: Liudvikas ir Jonas; brolio duktė Aleksandra Vaičiulienė, jos vyras Antanas ir jų šeima; švogerka Antanina Kiselienė ir šeima, ir kiti giminės, draugai bei pažįstamieji.

Šventos Mišios buvo atlaikytos Gimimo Panelės švenčiausios bažnyčioje ir Šv. Agnes bažnyčioje šiandieną.

Mes Tavęs, mūsų brangusis vyre ir tėveli ir Grandpa, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime.

Nuliūdę lieka:

ŽMONA, DUKTĖ, ŽENTAS, ANŪKAI.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios

2424 WEST 69th STREET	REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE	VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE.	PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — **Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.**
REpublic 7-8600-8601
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
177 WOODSIDE ROAD, RIVERSIDE, ILLINOIS
Telefonai: RI 7-5345 ir OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

DANA DANA
Pavasariniam Sezonui Didelis Pasirinkimas Įvairių Vaikų, Vyrų ir Moteriškų Drabužių.
Lietuviški audiniai, medžio ir odos išdirbiniai, meniški gintaro gaminiai ir kt.
DANA, 1445 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 6819 SO. ROCKWELL ST., CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
5%
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Roosevelt Furniture Speciali Proga
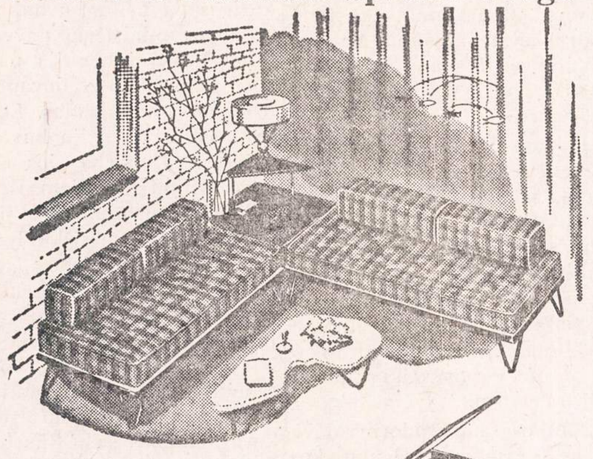
9 vienetai tik $179.00
2 vienetų sectional, 1 kilimas
2 staliukai, 1 cocktail staliukas
2 lempos, 1 paveikslas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Telefonas: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

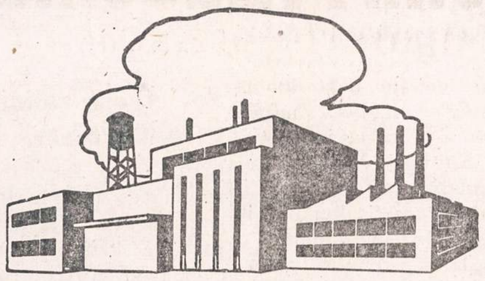
TAUPYK ATEIČIAI
Kiekvieno ateities laimė priklauso nuo to, kiek jis sutaupė, kada galėjo taupyti. Ką beplanuosi ateičiai atsakymas vis tas pats.
Taupydami Universal Savings and Loan bendrovėje, gausite gerą dividendą, užtikrintą saugumą ir mandagų patarnavimą, nes indėliai yra apdrausti iki $10,000 kiekvienam asmeniui, o vedusių porai kombinuoti iki $30,000.
Nemokamas sustojimas automobilistams.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais ir valstybės šventėmis uždaryta. Šešt. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Toronto, Ont.

Pavasaris su lietuviška muzika

Toronto lietuviams jau daug kartų teko su malonumu gėrėtis lietuviškuoju orkestru "Trimitas" pasirodymais.

"Trimitas" nėra eilinėms vakaruškoms pagrotė orkestrėlis, su mėgėjišku muzikantėlių talentu. Jis nuo pat savo gimimo dienos lietuviškoj visuomenėj užsirekomendavo kaip aukšta muzikalinio meno pajėga, davusi daugelį progų savo talentu supažindinti klausytojus ne tik šokių vakarų grojime, bet ir eilėje koncertų, kuriuose yra atlikęs nemažą lietuviškų kūrinių, o taip pat ir svetimtaučių kompozitorių klasikinių dalykų.

"Trimitas" per savo gyvavimo laikotarpį yra davęs per 8 koncertus; Toronto, Hamiltono, Windsoro, Niagara Falls ir kit.

Šį kartą vėl su didžiausiu susidomėjimu laukiamas "Trimito" dviejų metų gyvavimo sukaktuvinis koncertas.

Jame vėl galėsime grožėtis naujausiais išpildymais ir su dideliu lietuviškos kompozicijos paturtinimu. Jis įvyks šių metų gegužės mėn. 1 d. U. N. F. salėje, 297 College Str., Toronto.

"Trimito" meniniam bei gyvybiniam brendimui daugiausia sielos įneša du pasiaukojėliai — S. Jakubaitis ir Alf. Prialgauskas. Tie du vyrai atidirbę sunkias darbo valandas fabrikuose, kartais be mažiausio poilsio dar pluša, tai šį, tai tą, kas reikalinga orkestro administraciniams, tobulinimo bei kitiems reikalams.

Taip pat negalima pamiršti ir kitų "Trimito" dalyvių — instrumentalistų: St. Kairio, J. Pažemio, A. Dudonio ir A. Žiobako ir kt.

"Trimito" koncertuose uoliu dalyviu esą ir žinomas solistas Br. Marijošius.

Vienu žodžiu, visiems trimitiečiams už jų sunkiose sąlygose didelį atsidavimą lietuviško meno puoselėjimui ir lietuviškos nuotaikos atgaivinimą svetimoje padangėje, atitenka aukšta ir nuoširdi pagarba.

Balfo dešimtmečio minėjimas didžiajam New Yorke

Kaip jau buvo minėta spaudoje, Didžiojo New Yorko lietuviai rengiasi šiemet iškilmingai paminėti Amerikos lietuvių šalpos organizacijos — Balfo — pirmąjį dešimtmetį. Minėjimo komitetas, atlikęs pirmuosius parengiamuosius darbus, praneša Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuviams, kad Balfo dešimtmečio minėjimas — koncertas — akademija, įvyks Webster Hall salėje New Yorke, š. m. spalio 17 d.

Komitetas tikisi, kad ir šiuo kartu vietos ir apylinkių lietuviai savo dalyvavimu parems ruošiamas šalpos organizacijos dešimtmečio iškilmes. Komitetas prašo visus Didžiojo New Yorko gerbiamus klebonus, organizacijas, draugijas, klubus ir pavienius asmenis neruošti tą dieną jokių kitų parengimų.

Komitetas turi vilties, kad artimo meilė ir šiuo kartu sujungs visus vienam svarbiausiam tikslui — savųjų tautiečių gyvybės gelbėjimui ir lietuvybės išlaikymui.

Balfo Dešimtmečio Minėjimo Didžiojo New Yorko K-tas

Maskvos gąsdinimas

Sovietai stengiasi įbauginti atominių ir vandenilio bombų pavojum. Malenkovo žodžiai, kad būsimasis modernių ginklų karas galėtų sunaikinti pasaulio civilizaciją, prisimenami ir paskutiniame rašte. Be abejo, paskutiniai vandenilio bombos bandymai ir įvykis su japonų žvejais gerai patarnauja šiam gąsdinimui. Tai paveikė ypač Vakarų Europoje, kuri taip netoli yra nuo Sovietų aerodromų.

Įdomu, kad toji gąsdinimo propaganda varoma daugiausia užsienyje. Nuo savo žmonių Sovietai slepia naujų ginklų baisumus. Tik "Krasnaja Zvezda", raudonosios armijos laikraštis, kiek plačiau paskelbė apie atominių ginklų jėgą. "Pravda", "Izvestijos" ir kiti didesnio tiražo laikraščiai vengia apie tai plačiau pasisakyti.

Trečiasis Kremliaus tikslas— kelti nesutarimus tarp laisvojo pasaulio valstybių, tuo būdu jas susilpninti ir paruošti sovietiniam pavergimui.

Maskva, suteikdama savarankiškumą Rytų Vokietijai, siekia nacionalistų talkininkavimo Vakarų Vokietijoje, kurios kancleris Adenaueris pernelyg remiasi JA V-mis. Anglijoje esama nepasitenkinimo dėl karinės svarbos prekių išvežimo suvaržymo. Tas pat pasakytina ir apie politiką su komunistine Kinija.

Vakarai, o ypač JAV, turi eilę klausimų ryšium su nauja Sovietų taktika.

Vakarų politikos vadai turi sugebėti savo tautas įtikinti, kad jos, dėl atominių ginklų baimės, nepatarnautų Sovietams. Žinia, kad JAV atominiais ginklais siekia atgrasinti nuo bet kurio užpuolimo. Tačiau jei Sovietams pasisektų įtikinti laisvąjį pasaulį, kad atominių ginklų panaudojimas būtų visiškai uždraustas, reikėtų ieškoti naujo sprendimo. Uždraudus JAV atominius ginklus, vargu kas begalėtų sulaikyti Sovietų pėstininkų mases, kad ir apsiginklavusias įprastiniais ginklais.

Sovietų agresijos pavojus ir baimė buvo tas cementas, kuris padėjo sukurti šiaurės Atlanto organizaciją ir Europos gynybos bendruomenę. Atsiminus, kad neutralumo, t. y. nesikišimo šalininkų esama Vakarų Europoje, Indokinijoje ir kitur, sunku atsverti tariamą Sovietų notos nuosaikumą ir viltį užbaigti šaltąjį karą. Daug kas yra linkę tikėti, kad dėl atominio karo baimės ir dėl ūkinių sunkumų Sovietai pakeitė savo nusistatymą.

Ar įmanoma išvengti kylio, kurį Sovietai stengiasi įvaryti tarp Vakarų? Ar galima pašalinti nesutarimus dėl gynybos Indokinijoje ir komunistinės Kinijos neįsileidimo į Jungtines Tautas?

Kai kurie šių klausimų iškils šio mėnesio Ženevos konferencijoje. Norint sėkmingai juos išspręsti, valstybės sekretorius Dulles toje konferencijoje turėtų naudotis visokeriopa pagalba ne vien iš JAV, bet ir laisvojo pasaulio pusės. Dabartiniu metu vykstą jo pasitarimai su Europos valstybėmis neabejotinai duos gerų vaisių. (E.)

Nepaprastai geram sausam valymui ir plovimui, atnešk savo drabužius į:
Terry Doll Cleaners
3831 NO. LINCOLN AVENUE
PERSIUVIMAS, PUIKUS DARBAS
VALYMAS IR PROSINIMAS.

Garsinkitės "N-nose'

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE CO.
4181183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!
MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management · Mortgage Loans · Sales · Notary Public · Investment Counsel
ARCHER CURRENCY EXCHANGE · Checks Cashed · Money Orders

NEW completely automatic Maytag Clothes Dryer
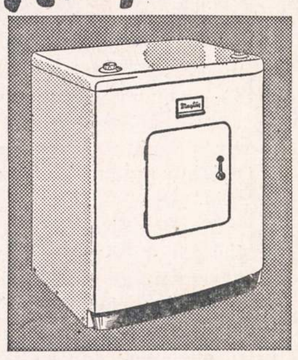
Waterfilm action eliminates lint, moisture and venting problems
- A thin film of water removes lint, moisture.
- No lint trap to clean.
- No outside venting.
- No dampness in room.
- Self-cleaning.
- Variable heat, time dials for any fabric.
- Double insulation keeps heat inside.
- Porcelain-finished drum resists rust.
- Safety door stops action when opened.

Ends drying drudgery and weather worries
The amazing new Maytag Electric Dryer gives you soft, fluffy, sweet-smelling clothes at the touch of a dial.
Saves hours of backbreaking work—No heavy, wet loads to lug. No walking, stooping, lifting, stretching. No re-washing.
Makes fewer clothes last longer—No sun fading or wind-whipping, less wear than line-drying. Wash any time—you need fewer clothes.
Completely automatic—Just load, dial time and heat, lift out damp-dry or fluff-dry. See this work-saving, time-saving, money-saving Maytag Dryer.
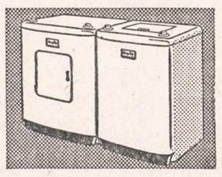
The MAYTAG AUTOMATIC WASHER with gentle Gyrafoam Action
Washes, rinses, spins, stops automatically. Safety lid stops action when opened. Needs no bolting down. Flexible time and heat controls.
EASY TERMS • Come in today
SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 West 51st St. HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

Diamond Service Station
SINCLAIR COMPANY PRODUCTS
COMPLETE REPAIRING, GREASING
COMPLETE SERVICE
"SAFETY LANE"
10625 SO. WENTWORTH
PUllman 5-7419

HILDA FRANKLIN
MEZGIMO DIRBTUVĖ
SIUVIMO PAMOKOS
7025 N. Glenwood Avenue
SHeldrake 3-9253

Įsteigta 1907
MOKAME IKI 4%
SUTAUPOMS
OAK SAVINGS & LOAN ASS'N.
Valstybės Priežiūroje
1429 WEST 18th STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: CANAL 6-1640

For A Taste Treat
TRY OUR
SPAGHETTI WITH GARLIC AND OIL
HOMEMADE RAVIOLI—ALL KINDS OF ITALIAN FOOD
Come to Daniel's and Save.
ORTENZI LOUNGE
1300 NO. 24th AVENUE
MELROSE PARK, ILL.
FIllmore 3-9445. — We Deliver

A & M ELECTRIC MOTOR REPAIRS
WE REPAIR ANYTHING WITH AN ELECTRIC MOTOR.
WASH MACHINES, VACUUMS, OIL BURNERS and STOKER. MOTORS, ETC.
24 HOUR SERVICE
TOP WORKMANSHIP
CALL
LIncoln 9-3235
ASK FOR "TONY"
3151 N. SOUTHPORT

Dėmesio Namų ir Nuosavybių Savininkai!
Telefonuokite dabar įkainavimams
RAdcliffe 3-0526
Įtaisomi įvairiausių rūšių šildytuvai
DARBAS UŽTIKRINTAS
Tariamės dėl išmokėjimų
De Luxe Heating Sales and Service
6926 S. RACINE AVENUE

FAMOUS WHIRLPOOL BATHS
FOR POOR CIRCULATION ARTHRITIS! NERVOUSNESS! MUSCULAR ACHES and PAINS!
A-C Health Center
108 No. State Street
CEntral 6-4330
Ladies only — Open Evenings

Kostas Eidukonis
6930 So. Talman Ave.
CHICAGO 29, ILL.
Pigiai, saugiai ir skubiai
PERKRAUSTO BALDUS (MOVING)
Dideli trokai, daiktai apdrausti.
Telefonuokite:
GRovehill 6-7096

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krutine ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kad ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT
KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.
SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000 FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.
Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Kremlius "Supyko"

Maskva nutraukė diplomatinius santykius su Australija — dėl to, kad ši atsisakė išduoti jai Petrovą, sovietų šnipų viršininką, kuris pasitraukė iš savo tarnybos ir gavo politinę prieglaudą Australijoje. Drauge su juo pasiliko Australijoje taip pat ir Petrovo žmona, kuri pradžioje buvo sutikusi grįžti Rusijon, bet savo nusistatymą pakeitė ir, su Australijos policijos pagalba, ištrūko iš bolševikinių gengsterių nagų, norėjusių išgabenti ją į Maskvą.

Sovietų valdžia, reikalaudama išduoti Vladimirą Petrovą, buv. rusų pasiuntinybės trečiąjį sekretorių Canberra mieste (Australijos federacijos sostinėje), apkaltino jį pavogus pasiuntinybės pinigus, — kas, gal būt, ir tiesa. Planuodamas pabėgti nuo savo darbdavių, Petrovas neabejotinai pasirūpino užsitikrinti sau duonos kąsnį dar ir su sviestu, nes jisai buvo įpratęs gyventi gana plačiai ir naudotis visais gyvenimo patogumais svetimos šalies sostinėje. Kas gi kitas jį penėtų, kai jisai paliovė dirbęs savo valdžiai — negi Australija, kuriai jisai per trejus metus, kaip gyvatė, stengėsi įgilti, prisidengęs diplomato kauke?

Pinigų pereidavo per jo rankas daug, nes jisai samdydavo šnipus, mokėdavo jiems algas, pats važinėdavo ir apmokėdavo kitų agentų keliones — ir, be to, duodavo jiems pinigų kam reikia "patepti". Jisai sukinėdavosi tarp aukštų Australijos valdžios žmonių, ypač jos užsienio reikalų departamento pareigūnų, stengdamasis juos paveikti palankia sovietams kryptim; o kur jisai pats negalėdavo prieiti, tenai siųsdavo savo gražią žmoną Evokiją (ar ne Eudokija?), pasipuošusią brangiais drabužiais pagal paskiausiąją madą, nors ji buvo viso tik stenografistė ir slaptojo šifro nurašinėtoja pasiuntinybėje. Šiai "diplomatinių" tarnautojų porai reikėjo stambių išteklių, norint palaikyti kompaniją tose sferose.

O Petrovo agentai veikė darbininkų profesinėse sąjungose, Australijos uostuose ir pramonės centruose, organizuodami sabotažą, kurstydami streikus ir agituodami prieš "dešiniuosius" unijų veikėjus. Pats Petrovas laiks nuo laiko apkeliaudavo Australijos miestus, neva konsulariniais reikalais ir duodavo instrukcijas savo šnipų tinklo nariams ir, suprantama, aprūpindavo juos lėšomis. Šitai veiklai finansuoti reikia daug pinigo; bet Kremlius nėra šykštus tokiems dalykams. Rusijoje tegu žmonės vaikščioja, susiveržę diržus, bet "pasaulio revoliucijai" sovietų aukso niekad nestinga.

Valdydamas dideles sumas pinigų ir neturėdamas Australijoje aukštesnio už save viršininko, Petrovas galėjo visai gerai susitvarkyti finansiškai, nutaręs mesti savo darbą ir ieškoti užvėjos "buržuazijos krašte". O bėgti iš tarnybos jisai, sako, turėjęs dėl to, kad jisai buvo garsiojo sovietų žvalgybos viršininko Berija auklėtinis — to Berija, kurį Malenkovas pernai sušaudė. Petrovui buvo įsakyta grįžti namo ir jisai pajuto, kad jam bus galas, kai jisai nuvyks į Maskvą, — ir, per Australijos žvalgybą, kreipėsi į Canberra vyriausybę, prašydamas gelbėti jį nuo Malenkovo "socializmo".

Taigi, kaip aukščiau minėjome, Vladimiras Petrovas, veikiausia, bus pasiglemžęs buvusius jo kontrolėje sovietų fondus, ir šituo atžvilgiu Maskvos kaltinimai prieš jį gali būti tikri. Pasisavinimas valstybės pinigų yra baudžiamas nusikaltimas, ir tokie nusikaltėliai paprastai esti išduoti jų valdžiai.

Bet Australija nesutiko Petrovo išduoti į sovietų teisingumo rankas, atsižvelgdama į politinę šios bylos pusę. Viena, beveik tikras yra dalykas, kad jam grėsė mirtis, jei jisai būtų sugrįžęs į SSRS. Antra, jei bėgantieji nuo bolševizmo asmens būtų išdavinėjami Kremliui, tai bėgimas pasiliautų; o žmonių, norinčių pasprukti iš to pragaro, yra labai daug. Kam atimti jiems viltį? Atsidūrę laisvėje, jie papasakoja, kas dedasi už Geležinės Uždangos. Petrovas perteikė Australijos vyriausybei pundus slaptų dokumentų, liečiančių Rusijos šnipų veiklą.

Dėl to Kremlius daugiasia ir pyksta. Negalėdamas nieko daugiau padaryti, jisai nukirpo diplomatinius saitus tarp SSRS ir Australijos. Pastaroji, tur būt, tuo nebus nugąsdinta. Bet būtų buvę vyriškiau iš jos pusės, jei ji būtų pirmutinė paskelbusi santykių nutraukimą ir paprašiusi sovietų ambasadorių Generalovą keliauti namo. Kam turėti reikalų su tąja gengsterių valdžia!

PASTABĖLĖS

— Balandžio mėn. iš angliakasybos vėl atleista 5 tūkstančiai darbininkų. Jų tarpe neteko darbo lietuvių spaudos korespondentas, visuomenininkas J. V. Stanislovaitis (86 Amherst Ave., Wilkes-Barre, Pa.). J. V. Stanislovaitis jau daug metų kaip vertėsi angliakasyba.

— Ispanijos sostinės Madrido didžioji radijo stotis, galimas daiktas, kad pradės duoti pranešimus taip pat ir lietuvių kalba. Kitomis kalbomis ji jau senokai kaip duoda politinius pranešimus ir žinias.

— "Šio mėnesio Maskvos "Pravda" įsidėjo platoką žinią apie projektuojamas Lietuvoje kolchozines bendras sodybas. Kolchozuose žemės plotai jau paskirti numatytai tai grupinei kolchozininkams gyventi statybai. Iš aprašymo atrodo, kad bus statomi ne atskirai šeimoms namai, bet kelerioms šeimoms kazarminio tipo gyvenamieji namai. Taip pat neatrodo, kad kolchozininkai prie savo gyvenamų namų turės daržams žemės sklypus, apie kuriuos seniau taip propagandinei buvo daug kalbėta ir rašyta.

Žinoma, visa dar tik projektuose, nors vieną tokią grupinę gyvenamų namų statybą žada dar šiais metais pradėti.

Įdomu, kad tas sumanymas pradedama įgyvendinti pirmiausia pavergtoje Lietuvoje. Matyti, kad čia gyventojų atsparumas prieš okupantus nėra galutinai palaužtas, todėl norima galimai greičiau visus suvaryti į kazarminio tipo namus, kad slaptai komunistų policijai juos lengviau būtų sekti, daboti.

— Maskvoje Tarybų deputatų dienraštis "Izvestija" Nr. 26 įdėjo SSSR ministrų tarybos centralinės statistikos valdybos pranešimą apie pereitų metų SSSR ūkinio gyvenimo "laimėjimus".

Kaip komunistams įprasta, pramonės "laimėjimai" pavaizduojami tik procentais, palyginant "laimėjimus" su užpereitais metais. Bet tose statistikos skelbiamose žiniose šiais metais yra ir naujo: kai kas nurodoma ir skaičiais.

Žemės ūkio srity skelbiama, kad 1953 m. žemės apdirbimo potas padidėjo 1 milijonu 400 tūkstančių ha., palyginus su 1952 m. Tai prašosi išvada, kad SSSR dar yra milžiniški nenaudojami žemės plotai, jei per vienerius metus dirbamos žemės plotas staiga tokiu dideliu plotu padidėjo. O gal SSSR žemė savaime pradėjo naujai augti?

Čia dar kas įsidėmėtina. Tos pačios žinios sako, kad 1953 m. suimtas derlius veik nepraneša 1952 m. suimto derliaus... nusiskundžiama blogomis buvusiomis oro sąlygomis... Taigi, žemės plotas, kaip grybai po lietaus dygsta, o derlius stovi vietoje...

— Kaip dera, partijos bosui šūktelėjus, 1953 m. gyvulių bendras skaičius, v i d u r k i u imant, menamai padidėjęs.

Dabar, esą, SSSR turinti 63 milijonus raguočių gyvulių, tame skaičiuje 26 milijonus melžiamų karvių; kiaulių — 47 milijonus 600 tūkstančių; avių, ožkų — 135 milijonus 800 tūkstančių ir arklių — 6 milijonų 200 tūkstančių. Vadinasi, SSSR gyvulinkystės ūkis nėra pasiekęs buvusio Nepriklausomoje Lietuvoje gyvulinkystės ūkio ir toli atsilikęs nuo JAV.

Tais pačiais metais JAV vien tik melžiamų karvių turėjo 23 milijonus, 996 tūkstančius. Per tuos pačius metus kiekvienas JAV gyventojas suvartojo 352 svarų pieno. JAV pieno trūkumu niekas nesiskundžia. Jo kiekvienas gauna tiek, kiek nori. SSSR gyventojai net vaikams pieno tiek, kiek jo reikia, negauna. Vadinasi, pagal gyventojų skaičių JAV turi daugiau karvių ir kiekviena jų daugiau duoda pieno. Tais pačiais metais JAV kiaulių turėjo 54 milijonus 632 tūkstančius. Vadinasi, JAV kiaulių bendru skaičiu turi žymiai daugiau prisiauginusi, negu jų turi SSSR. Tiesa, JAV arklių turi vos 3 milijonus 870 tūkstančių... Nenuostabu, JAV jau ir žemės ūkis veik nesinaudoja gyvulių raumens jėga. Arklys JAV daugiau pramogos, negu reikalo gyvulys.

SSSR, matyti, neveda vištų ūkio statistikos, nes apie namų paukščius visai nutylėta. JAV vištų turi 431 milijoną ir kalakutų — 5 milijonus 339 tūkstančius. Kiekvienas JAV gyventojas per metus suvartoja 407 kiaušinių, o SSSR net didžiųjų "galifkų" metu eilinis žmogus kiaušinių nemato.

— SSSR statistikos žinios sako, pereitais metais dirbančių ir tarnautojų viso buvo 44 milijonai 800 tūkstančių, tai buvę vienu milijonu 400 tūkstančių daugiau negu 1952 metais. SSSR metinis gyventojų prieauglis siekia per du milijonu gyventojų, tatai nežinia kur dingo 600 tūkstančių, nes sakoma, kad tais metais bedarbių visai nebuvo. Tenka spėti, kad SSSR dirbančių komunistinėje katargoje neįtraukia į dirbančių skaičių, tai gal ir bus tų metų 600 tūkstančių naujų vergų prieauglius...

Pereitais metais JAV viso dirbančių buvo 61 milijonas 159 tūkstančiai iš 160 milijono bendro gyventojų skaičiaus. Gi, SSSR gyventojų turi per du šimtu milijonų, tai JAV ir dirbančių skaičius žymiai didesnis. Vadinasi, JAV veik kas trečias asmuo pats sau duoną užsidirba, o SSSR — veik kas penktas. Tai reiškia, kad SSSR turi daug dykaduonių, kurie minta svetimu darbu. —*a.*

Automobilių paroda

1954 m. General Motors automobilių paroda atidaryta International Amphitheatre patalpose. Paroda truks iki ateinančio sekmadienio. Pateikiama ir vaidinimo programa.

Kremlius nepasitiki lenkais komunistais

Nuo pat komunistinės Lenkijos sukūrimo vyksta trintis tarp rusų ir lenkų komunistų. Toji trintis virto nesutarimu. Rusai vis labiau pradėjo kištis į lenkų vidaus reikalus ir siųsti Lenkijon naujus komisarus. Šiandien Lenkijos kariuomenei vadovauja M a s k v o s maršalas Rokosovskis, eilėje kitų sričių vadovaujančiose vietose sėdi rusai. Daugelyje įmonių sprendžiamą balsą tururi tik iš Rusijos atvykusieji, kurie šiandieną naudojasi didelėmis pirmenybėmis.

Kaip žinome, praėjusių metų birželio 17 d. Lenkijoje prasidėjo neramumai, kurie truko ilgesnį laiką. Tų neramumų metu Sovietų ambasadorius Varšuvoje, Arkadij Sobolev, buvo pakeistas komunistu fanatiku Jurij Popovu. Popovas buvo Ždanovo šalininkas, komunistų partijos vadovas Maskvoje, iki paskyrimo į Varšuvą. Lenkų komunistai jį sutiko labai nepalankiai. Atvykęs į Varšuvą, jis ėmėsi žymiai didesnės įvairių gyvenimo sričių priežiūros.

Pastaruoju metu Popovas pakeistas nauju ambasadorium, Nikolaj Michailov, kuris palaiko glaudžius ryšius su komunistų partijos sekretorium Nikita Chruščiovu. Nors lenkai komunistai pataikavo naujam ambasadoriui, tačiau tuojau pajuto kietą Michailovo ranką. Suprantama, jis veikia pagal Chruščiovo nurodymus.

Naujasis ambasadorius davė griežtus įsakymus lenkų komunistams ne vien aštriai persekioti nekomunistus, bet ir pačią lenkų komunistų partiją išvalyti. Maskva jau iš seno dėjo dideles viltis į lenkų komunistų partiją, kuri turi talkininkauti rusams įsigalėti Europoje.

Lenkų komunistų partija įkurta 1918 m. Tik porai metų praslinkus Tuchačevskio vadovaujama raudonoji armija beldėsi į Varšuvos vartus. Anuomet lenkams buvo duotas įsakymas: per lenkų komunistų lavonus į pasaulinę revoliuciją. Kai kurie lenkų komunistų vadai, kaip pvz. Domski, nepakluso tam įsakymui ir įstojo į vokiečių komunistų partiją. Lenkų komunistų partijoje prasidėjo dideli nesutarimai ir net skilimas.

Maskvos diktatorius 1937 m. įsakė lenkams komunistam pasitraukti iš kominterno, nes, esą, Pilsudskis įkišęs ne vieną savo šalininką tarp komunistų. Lenkų komunistai dar nepriklausomos Lenkijos metu buvo Stalino naikinami vienas po kito. Wera Kostrzewa mirė Lubiankoje. Warski, Lenski, Walecki, Wronski, Wroblewski žuvo sovietinėse vergų stovyklose. Komunistų rašytojai Stande, Jasinski, Wolica, Hempel neišėjo iš NKVD rūsių. Tik kai kurie rašytojai — Wronewski, Wat — grįžo iš priverstinio darbo stovyklų. Ir šiandieniniai komunistų vadai Lenkijoje yra kaltinami, kad nukrypo nuo partijos linijos. Tokie pakaltinimai padaryti Bierutui, komunistų dienraščio redaktoriui Roman Werfel, partijos užsienio reikalų vedėjui Dluskij ir Hilarij Minc. Pastarajam pasauliniam karui prasidėjus, eilė lenkų komunistų pabėgo į Maskvą. Nepaisant, kad ten jie buvo pakartotinai apmokomi ir drausminami, nepaisant jiems suteikto pasitikėjimo ir paskyrimų į aukštas vietas komunistinėje Lenkijoje, vėliau buvo sunaikinti dėl nukryimo nuo rusų nurodytos linijos. Prie jų reikia priskirti Marian Spychalski, kuris savo metu buvo krašto apsaugos ministerio pavaduotoju. Maskvai Lenkiją pavergus, ji pradėjo vadovauti ir lenkams komunistams. Lenkijos socialistų partija buvo sunaikinta. Daugelis jos narių buvo įvilioti į plečiamą lenkų komunistų partiją. Ten jiems buvo pažadėta visiška lygybė su pačiais komunistais. Praėjusį mėnesį įvykusi Lenkijos komunistų partijos konferencija aiškiai įrodė, kad socialistai buvo suvedžioti. Toje konferencijoje galėjo dalyvauti tik nepilnas trečdalis visų atstovų, kurių skaičius siekė tūkstantį. Į partijos vadovybę socialistų tepateko labai nežymus skaičius.

Nuo 1948 m. iš partijos buvo pašalinta 165,000 narių ir 110,000 kandidatų. Maskvos ambasadoriaus Michailovo uždavinys žiūrėti, kad lenkų komunistų partija tarnautų tik Maskvos uždaviniams įgyvendinti ir kiekvieną nukrypimą nuo Maskvos linijos kieta ranka pašalinti. (E.)

Sovietuose galima revoliucija?

JAV karo laivyno operacijų viršininkas adm. R. B. Carney, kalbėdamas Chicagoje, ragino Ameriką skatinti revoliucinį judėjimą Sovietų pavergtose tautose.

Tai, esą, būtų galingas priešginklis prieš komunizmą. Kodėl, esą, Amerika turėtų užsileisti sovietam, plečiantiem savo "seną priespaudos vaistą". Kai tautoms pasidaras gyvenimas nepakenčiamas, jos gyvenimui pataisyti keliančios revoliuciją.

Neskaitęs "Naujienų" —liūdėsi visą dieną.

JONAS GRIGAITIS-GRIGALIŪNAS

ATSIMINIMAI IŠ RYGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Kaip lietuviai kūrėsi Rygoj

3. *(Tęsinys)*

Tais pat metais pavasarį draugijos rengiamajame pokylyj pirmą kartą muziko Jurevičiaus vedamas choras sutiko viešai pasirodyti. Sudarytas kvartetas iš Juozo Petrulio, Juozapato Jančevskio, Petro Janulevičiaus ir Juozo Girijoto, išėjęs į sceną, pirmąją dainą gan blogai padainavo, o antrąją — dar blogiau. Tad ir nuo tolimesnio dainų programos vykdymo turėjo atsisakyti. Ir po tokio nepasisekimo choristai nenustojo ūpo, ir dar du mėnesius tęsėsi choro repeticijos, nes buvo sumanyta vasaros metu išgauti iš policijos leidimą suruošti viešą pokylį, iš kurio pelno tikėtasi ne tik apmokėti skolas, bet ir sudaryti atsargą tolesnio chorvedžio nepritekliui algos išlyginti. Tam reikalui Marcijono Giedraičio paduotas policijai prašymas gauti viešam pokyliui leidimą po ilgų svarstymų buvo atmestas, tačiau jam leido suruošti Altenau parke 1896 m. liepos mėnesį pokylį su dainomis ir šokiais savo giminėms bei pažįstamiems. Pokylis įvyko tik vien su šokiais, bet be dainų, nes vienas iš choro dalyvių (Juozas Petrulis), kuris turėjo geriausį balsą, priešspaskutinėj repeticijoj su chorvedžiu Jurevičium susiginčijo ir atsisakė dainuoti. Iš to pokylio pelno liko mažai, vos tik užteko chorvedžiui atsilyginti.

Kitam pokyliui panašaus leidimo nebebuvo jokios vilties gauti. Todėl chorvedis Jurevičius iš pareigų buvo atleistas ir choras susilikvidavo.

Turiu pažymėti vieną netikslumą Lietuvos enciklopedijoj. Marcijono Giedraičio biografijoj VIII tome (1439 pusl.), pasakyta, kad 1896 metais spalio 4 d. muzikalinis vakaras su šokiais buvęs Giedraičio organizuotas bei Petrulio vedamo choro. Atsimenu, kad 1896 m. spalio mėn. 4 d. nei Petrulio choro, nei Giedraičio surengto vakaro nebuvo.

Praslinkus šešiems metams nuo susilikvidavusio pirmo Pašalpos Draugijos choro, 1902 metais muzikas, buvęs Joniškio vargonininkas Juozapas Dryja-Vysockis, pasiūlė draugijos valdybai paruošti naują chorą tokiomis sąlygomis: pirmąjį draugijai koncertą jis, chorvedis, paruoš veltui. Jeigu draugija bus patenkinta jo koncertu, tai už kitus paruošimus turės atsilyginti kaip bus iš anksto sutarta. Pasiūlymas buvo priimtas. Chorvedžiui Dryja-Vysockiui už pirmąjį suruoštą koncertą draugija sumokėjo dvidešimt penkius rublius, o už tolesnį jo darbą draugijos visuotinis susirinkimas paskyrė jam algos šimtą rublių į metus su sąlyga, kad choras dalyvautų draugijos keturiuose pokyliuose. Pašalpos Draugijos chorą Dryja-Vysockis vedė iki pat pirmojo pasaulinio karo. J. Dryja-Vysockis tarnavo Rygos-Orlo geležinkelių valdyboje Rinkliavų Tarnyboje, kurios tarnautojai, tame skaičiuje ir jis, 1915 metais iš Rygos dėl karo veiksmų buvo evakuoti į Oriol miestą, kur Dryja-Vysockis mirė. Ten jis ir palaidotas.

Kol nebuvo įsteigta Lietuvių Pašalpos Draugija, Rygos lietuviai lietuviškus laikraščius bei knygas skaitydavo nieko nebodami, nes iki tol nebuvo girdėti, kad kas dėl to skaitymo būtų nukentėjęs. Įsisteigus draugijai ir išrinkus bei pasiskirsčius valdybos nariams pareigomis atsirado nepatenkintų. Vienas tokių buvo Franciškus Girdvainis, kuris būtinai norėjo būti valdybos pirmininku. Tačiau toms pareigoms buvo išrinktas Povilas Žaldokas, o Girdvainis liko tik padėjėju. Į Pašalpos draugijos narius įsirašė buvęs Aušros draugijos steigėjas ir pirmas pirmininkas Antanas Šimoliūnas, prieš kurį Girdvainis pradėjo viešai reikšti neapykantą, sakydamas, kad tokie kaip Šimoliūnas neturėtų būti Pašalpos draugijos nariai: Aušrą pardavęs lenkams, parduos jis jiems ir Pašalpos draugiją. Tikrumoj Girdvainis Šimoliūno nekentė ne dėl Aušros draugijos, bet jis jo bijojo kaipo konkurento, kad nebūtų Šimoliūnas išrinktas į Pašalpos draugijos valdybos narius pirmininko pareigoms.

Antras nepageidaujamas Girdvainiui asmuo buvo Pašalpos dr-jos narys Valerijonas Jančevskis, iš profesijos siuvėjas, kuris neseniai buvo grįžęs iš Paryžiaus, kur laike trijų metų tobulinosi savo amate. Žmogus drąsus, nieko nebodamas kiekvienam pareikšdavo savo mintis bei nusistatymą. Girdvainis jį vadindavo anarchistu. Esą, jis girdėjęs kaip Jančevskis kalbėjęs, kad caro nereikia. Girdvainiui Jančevskis nieko blogo padaryti negalėjo, bet jis bijojo, kad Jančevskis nebūtų išrinktas į Pašalpos draugijos valdomųjų organų narius ir nepadarytų jam nemalonumų. Kai Girdvainis patsai reikalavo, kad jį išrinktų dr-jos valdybos pirmininku, tai Jančevskis viešai pareiškė, kad Girdvainis ne visuomenės veikėjas, o savanaudis. Apsisaugojimui nuo savo konkurentų Girdvainis ieško ir suranda sau padėjėjų. Pas Šimoliūną krautuvėj keletą metų tarnavo pardavėju Jonas Misiūnas, kuris ir prisimeilino Šimoliūno giminaitei ir su ja sugyveno kūdikį. Misiūnas apgautą merginą vesti atsisakė, dėl to buvo iš tarnybos atleistas. Tuomet Misiūnas įsteigia savo vardu krautuvę ir veda kitą merginą (svetimtautę). Pirmoji prieš Misiūną užveda teisme bylą ir jos ieškinys kūdikiui išlaikyti patenkinamas. Misiūnas, kad nereiktų mokėti alimentų, savo krautuvę subankrutuoja. Po to Misiūnas tampa Šimoliūno didžiausiu priešu — keršytoju. Tie du — Girdvainis ir Misiūnas — būdami mažaraščiai, sumanytą jų nedorą ir biaurų darbą įvykdyti nesugeba. Tam reikalui suranda trečią asmenį. Šio pavardė buvo Bundžiulis (vardą pamiršau, rodos, Kazimieras). Šis kai kurį laiką tarnavo Rygos Labdaringoje R. Katalikų draugijos mokykloje mokytoju, iš kur už girtuokliavimą buvo atleistas. Paskiau tarnavo Rygos-Orlo geležinkelių valdyboje statistikos skyriaus raštininku, bet ir iš ten kaip nepataisomas girtuoklis — alkoholikas buvo išvarytas (manau, kad pastaroji vieta jam buvo duota už žemiau aprašomą atliktą jo biaurų darbą). Ši trijukė — Girdvainis, Misiūnas ir Bundžiulis — vieną vakarą sucina Rygos Uždauguvos priemiesčio smuklėje ir pačiam carui surašo skundą, kuriame pasisako, kad jie, skundėjai, esą lietuviai, ir būdami ištikimi caro tarnai negalį tylėti ir laiką savo pareiga išaiškinti tuos Rygos lietuvius, kurie skaito ir platina uždraustą lietuvių užsienio spaudą. Tame veiksme esą labiausiai pasižymi prekybininkas Antanas Šimoliūnas ir siuvėjas Valerijonas Jančevskis. Be to, nurodo ir keliolika pavardžių kitų lietuvių, skaitančių tų užgintą spaudą.

Skundas iš Petrapilio buvo prisiųstas Rygos žandarmerijos valdybai, kuri 1894 m. vasaros metu pradėjo daryti kratas.

MIK. LEP.

EDOUARD HERRIOT'O SĄŽINĖ

Žmonių veislės individai, galima sakyti, nesilaiko jokios tvarkos. Vienas žmogus (atseit, individas) savo metų skaičiumi jau nebe jaunas, tačiau savo dvasia — tikras jaunuolis, besilaikąs subrendimo viršūnėje. O kitas sulaukęs senatvės, nusmunka, suglemba vienodai ir fiziškai ir dvasiškai. Tik, deja, šio pastarojo pretenzijos kištis į viešuosius reikalus nepasensta ir jis mėgsta dar painiotis, kaip kažkoks kažkur nereikalingas daiktas. Prie šitos žmonių kategorijos priskirtinas ir žymusis (kadaise) garbingo amžiaus sulaukęs prancūzų politikas liberalas (radikalsocialistas) Edouard Herriot. Žinoma, ne jis vienas ten toks yra, bet jis yra, galima sakyti, charakteringiausias ir atstovauja viesiems to plauko politiniams veikėjams. Todėl apie jį čia ir kalbama.

Štai, kaip skaitėme laikraščiuose, jis yra griežtai nusistatęs prieš Europos Bendruomenę ir jungtinę Europos armiją. Jam labiau priimtinas Molotovo Berlyne pasiūlytas planas, — kad nepuolimo paktą sudarytų Europos valstybės, neatsižvelgiant į jų socialines bei politines sistemas, kuriame pakte, žinoma, dalyvautų ir Sov. S-ga. Jis esąs senas USA draugas, bet neleisiąs jai "diktuoti jo sąžinei".

Keista ta jo sąžinė. Paprastai, normaliai sveikai, blaiviai galvojančio žmogaus sąžinė veikia, taip sakant, solidariai su sveiku protu. Sąžininga turi būti išmintinga. O išmintinga yra tai, kas derinasi su faktais, su patirtimi, su gyvenimo praktika (čia aš kalbu apie paprastus gyvenimo įvykius, neliesdamas jokių filosofinių "aukštų materijų").

Kur čia galėtume surasti pas tą monsieur Edouard Herriot sveiką protą bei gyvenimišką išmintį, kai jis siūlo demokratinėm Europos valstybėms sudaryti nepuolimo paktą su Sovietų S-ga, atrodo nelengvas uždavinys.

Monsieur Ed. Herriot kalba taip sau, tarytum jis būtų tik šiandien ar vakar prabudęs iš sunkaus letargo miego, pramiegoto kažkurioj kriptoj Paryžiaus požemiuose, ir todėl jam visai nežinoma, kas darėsi per paskutiniuosius dvidešimt metų rusų žemės paviršiuje.

Tačiau, deja, jis nemiegojo ir puikiai žino, kokią reikšmę turi visokios sutartys bei paktai, sudaryti su Sovietų S-ga. Ir vis dėlto jis siūlo daryti "nepuolimo paktą" su Sov. S-ga. Iš čia aišku, kad su Mr. Herriot sąžine yra blogai: ji yra, kaip ir jis pats, pasenusi ir visai netinkama šių dienų tarptautiniams politiniams ir iš viso jokiems reikalams tvarkyti.

Tačiau kiekvienas įvykis bei reiškinys turi tam tikrą savo "istorinį pagrindą". Turi jį ir Mr. Ed. Herriot "sąžinės" svaičiojimai.

Ne kas kitas, kaip tik jis, Mr. Herriot, būdamas savo laiku (berods, 1934—1935 metais) Prancūzijos ministeriu pirmininku, pasistengė pripažinti Sovietų Sąjungos žmogžudžių valdžią ir užmezgė Prancūzija diplomatinius santykius su Rusijos bolševikų vyriausybe. Na, ir pasipylė nuo tada į vakarus bolševikų šnipų bei, visokio plauko diversantų gaujos, kaip kokios maldininkų procesijos į "šventąją žemę".

Žodžiu, tas Mr. H. plačiai pravėrė (prieš tai jos nebuvo taip plačiai pravertos) bolševikams duris į platųjį vakarų Europos pasaulį. O ko ten į tuos vakarus bolševikai taip veržėsi, netruko paaiškėti iš to tuomet liūdnoko bolševikams fakto, jog maždaug anais laikais vos spėjus Didž. Britanijos vyriausybei įsileisti pas save bolševikų diplomatinę atstovybę, kaip jai, Britų vyriausybei, teko netrukus pasiųsti savo ginkluotą policiją į sovietų atstovybės rūmus, kuriuose jie bolševikai, kaip paprastai pasidarė sau stačiai neprieinamą tvirtovę, ir anglų policijai teko atidėjus visokias diplomatines ceremonijas į šalį, jėga (smurtu) įsilaužti į ją ir padaryti ten kratą, po kurios susikompromitavusi sovietų atstovybė buvo išvyta iš Anglijos ir diplomatiniai santykiai nutraukti. Tuomet, mat, anglai mokėjo dar tinkamai orijentuotis bolševikų atžvilgiu ir su nusikaltėliais ceremonijų nedarė — "Out!" ir baigta. Tai ne dabar.

Nuo to laiko, turbūt, nėra tokio krašto, kurio valdžia nebūtų turėjusi pakankamo pagrindo išginti bolševikų atstovus iš savo krašto, kurio tvarkai bei ramybei griauti jie ten sėdėjo ir išsijuosę "darbavosi", prisidengę "diplomatine neliečiamybė". Tačiau, deja, to nebuvo daroma ir buvo leidžiama augti bolševikų ragams, kuriais šiandien jie jau drąsiai ir labai skaudžiai bado visą pasaulį. Ko vertos padarytos su bolševikais sutartys, žino net ir ex-prezidentas Trumanas: jis, anot jo, nevertos nei to popierio, ant kurio buvo surašytos. Bet Herrioto "sąžinė" su tokia pažiūra nesutinka. Jam geriau patinka Molotovas, negu Dulles. Tai ko čia stebėtis, kad Prancūzijoj komunistai turi tokį pašėlusį pasisekimą. Bet jei, pav., E. Herriot dabar imtų ir nuvyktų į Sovietų S-gą dar kartą pasivažinėti, tai nemažesnį "pasisekimą" ir jis ten rastų.

Kartą Ed. Herriot jau yra lankęsis Sovietų S-goje. Tai buvo po to, kai jis buvo jau pripažinęs bolševikų valdžią, būdamas Prancūzijos vyriausybės priešaky, ir kai jau paskui vyriausybėje nedalyvavo ir buvo Atstovų Rūmų pirmininkas (kurias pareigas jis daug metų ėjo). Tuomet, prisiminkime, Rusijos bolševikai sutiko jį Odesos uoste su didele pompa — labai triukšmingai: su muzika, su prakalbomis ir visokiais garbės paradais. Vežiojo po įvairius geresnius pietinės Rusijos kolchozus, demonstravo jam javų kūlimą laukuose (tuomet buvo derliaus nuėmimo laikas); jis, Herriot, švarką nusimetęs ir marškinių rankoves užsiraitęs, darė kulėjams prie kuliamųjų mašinų savo "racionalines" pastabas; kolchozų administracija ir to aukšto svečio palydovai džiūgavo dėl tų jo pastabų bei sumanumo, o Herriot visas tas nepaprastas scenas vikriai užrašinėjo sau į stambų bloknotą ir, grįžęs namo į Prancūziją, išleido savo pasigėrėtinų įspūdžių užrašus. Vadinasi leido save apgauti. Autorius parodė charakteringą vakariečiams rytų slavų psichikos "lankstumo" (įvairioms apgaulėms pasinešimo) nesupratimą, visišką nesiorijentavimą suktose bolševizmo machinacijose ir nesusivokimą jo mistifikacijose. Viską tas retorikos profesorius naiviai ėmė už rimtą dalyką. O, rodos, turėjo profesoriaus titulą ir prityrusio politiko stažą, tad, atrodytų, privalėjo išvengti tų apsirikimų.

Tačiau, matyt, jis nelaikė bolševikų jam pademonstruotų ir jo priimtų apgavysčių klaidą. Kad taip intelektualas, "pravalgęs dantis" politikoje, galėtų dar ir šiandien save apgaudinėti ir vaidinti paskutinio neišmanėlio vaidmenį, stačiai sunku yra suprasti.

(Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose'

Sovietų naujosios taikos esmė

Pastaruoju metu Sovietai taikos piršimu siekia įnešti nesutarimus ir nusilpninti Vakarų pasaulį. Š. m. kovo 31 d. raštas, kuriame Sovietų Sąjunga pasisiūlo įstoti į Šiaurės Atlanto organizaciją, Kremliaus laikoma savotiška bomba diplomatiniame kare. Numanu, kad šis raštas, kaip ir paskutinių savaičių politinis bei militarinis žaidimas, gerokai supainiojo politinius klausimus.

Dabartinė Sovietų strategija turi du aiškius posūkius. Vienu posūkiu — Rytų ir Vakarų susitarimu — siekiama iš tikrųjų sukurti laimingą šeimą, kurią sudarytų Rusija ir visos Europos valstybės. Kalbos apie Rytų-Vakarų prekybą priklauso tai pačiai propagandai.

Iš antros pusės, prieš akis atsistoja žiauri tikrovė, kai komunistai žmonių minias siunčia į Indokiniją, ir grasinančios notos, kurias Sovietai pasiuntė Pakistanui, Turkijai, Olandijai ir kitiems kraštams. Prie tokių tamsių šešėlių priklauso ir tariamo "savarankiškumo" suteikimas Rytų Vokietijai. Tai reiškia, kad atvirai bus imama organizuoti Rytų Vokietijos kariuomenę, kuri vieną gražią dieną galės bandyti "išalisvinti" Vakarų Vokietiją, kaip savo laiku Šiaurės Korėja bandė "išlaisvinti" Pietų Korėją.

Norint suprasti pastarąjį Sovietų žaidimą, reikia stabtelėti ties artimiausiais jų tikslais įvairiose politinėse srityse.

Pirmasis Kremliaus tikslas— sužlugdyti Europos gynybos bendruomenę. Sovietų raštas aiškiai nukreiptas prieš Europos gynybos bendruomenę. Iš esmės jis skelbia, ypač Prancūzijos adresu: "Štai jums saugumo užtikrinimas, kad Vokietija nebus apginkluota". Į senesnį priekaištą — Molotovo siūlymu Berlyne — išstumti JAV iš Europos, dabar užtikrinama, kad ir amerikiečiai galės likti, kai Sovietai bus priimti į Šiaurės Atlanto organizaciją.

Tame rašte sąmoningai nutylima apie norą išstumti amerikiečius iš jų bazių Vakarų Europoje, jei Sovietų pasiūlymas būtų priimtas. Tačiau tą nutylėjimą gerai apibūdina aštrūs Maskvos protestai prieš amerikiečių bazes Olandijoje ir Graikijoje. Nebūtų nuostabu, jei Sovietai pasiūlytų atitraukti savo kariuomenę su sąlyga, kad ir amerikiečiai savo dalinius atšauktų.

Antras Kremliaus tikslas — suskaldyti Jungtinių Valstybių atominių ginklų gamybą ir ypač sutrukdyti jų panaudojimą. Sovietų vadai, atrodo, norėtų, kad tie ginklai nebūtų panaudojami bet kokiame ateities kare, kaip jie iki šio meto nebuvo panaudoti Indokinijoje ar Korėjoje. (E.)

Pilnas Pavasarinis
AUTO SUDERINIMAS - $4.95

Nelaukite, jei automobilis reikia taisyti. Mes garantuojame savo darbą. Pilnas pataisymas, nudažymas ir kt.

Gaukite mūsų įkainavimus.

AL'S AUTO REPAIR
5431 W. Chicago Ave.
AUstin 7-2398

Pirkite JAV taupymo bonus

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

MORGIČIŲ PASKOLOS
UŽ ŽEMESNIUS NUOŠIMČIUS
Karo veteranams - G. I. - paskolos už 4½%
Stipriausioji taupymo įstaiga
Turtas — $44,000,000.00
Atsargos Fondas — $3,500,000.00
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
pakeičia stiklus ir rėmus.
Val.: kasdien nuo 6:30 iki 9 val. Šešt nuo 1 iki 4 val. popiet. Treč. uždaryta.
7013 SO. WESTERN AVE.
Tel. WAlbrook 5-4353

DR. S. VAITUSH, Opt
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir tolire gystę. Prirengiu teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavima daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Dr. Ant. Rudokas, O. D
tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill

YOUNG LADIES, become a Registered NURSE
Accredited school of nursing. Must be between the ages of 17 and 30 years and have completed 4 years of high school. A scholarship, which consists of books, tuition, uniforms and maintenance, is provided for each student nurse accepted into the September class. Modern classrooms, dietary and chemistry laboratories, and up-to-date library in the new nurses' home are available for the use of all students. Write or telephone: Edna D. Collentine, R. N., Director of Nurses, South Chicago Community Hospital, 2320 East 93rd Street, Chicago 17, Illinois, ESsex 5-4400. Next class begins September 8, 1954.

Pridėkite grožį ir padidinkite savo namo vertę
Įsitaisykite
• FORMIKĄ IR
• TEXTOLITĄ
Nuotakų ir viršuose, languose ir šonuose
NONE BETTER WOODWORKING PRODUCTS
5917 W. LAWRENCE
PAlisade 5-0003

COMPTOMETER SCHOOL
School Starts Every Monday
721 W. CHICAGO AVE.
East Chicago, Indiana
(4 Corners)
You Can Start Your Course Any Monday Night
Hours are: 3:30 P.M to 6 P.M
6 P.M to 8:30 P.M.
Industry needs you, thats why we are here.
Call: East Chicago 4006, for information.
FELT & TARRANT MFG. CO.
Mrs. Mary Peterson, Mgr.

C. L. D. D.
Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 3-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, ketv. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštadieniais 10-12.
Ofiso: PR. 6-7900; Namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų, išskyrus trečiad. ir sekmad.

Rez. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. Marquette Rd.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KIŠIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. J. A. PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 Archer Avenue
(Whipple St., — įėjimas)
Valandos: 10—12, 2—6, 7—9
Trečiad. ir sekm. tik pagal susitarimą
tel.: Office: LAfayette 3-4949
Residence: CEdarcrest 3-7786

Dr. Zigmas Rudaitis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. kaulų ligos
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. 6—8.
Kitomis dienomis susitarus.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadienį ir sekmad.

Telef.: ofiso—YArds 7-3526
Rezid.—YArds 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30.
Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400
Rezidencijos: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6580 S. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų; trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois.
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gaisras unijos patalpose

Šeštadienį buvo kilęs gaisras 4810—12 Cermak Rd., Ciceroj, kur buvo raudonųjų įtakoj esanti unija, Amalgamated Local 453, CIO United Auto Workers.

Gaisras buvo kilęs sprogus indams gazolino. Prie gaisro vietos buvo sulaikytas Machacek, dabartinis tos unijos skyriaus pirmininkas, kuris vėliau buvo paleistas, bet bus dar šaukiamas duoti parodymų. Jis sakosi nežinąs gaisro priežasties, bet esąs galima dalykas, kad gaisras sietinas su unijos nesutikimais savo tarpe ar su kita unija varžove.

Policija sako, jog Machacek buvęs pastatytas unijos skyriaus pirmininku, kai 1949 m. kiti valdybos nariai, nenorėję prisiekti, kad jie nekomunistai, atsisakė iš vietų. Policija ir dabartinį pirmininką laiko raudonųjų iškamša.

Nori apgaulingu būdu pirkti nuosavybes

Englewood nuosavybių savininkai pastaruoju laiku pajuto, kad kažkokie keisti agentai, skleisdami gandus, nori pigiai iš gyventojų nupirkti jų nuosavybę. Paprastai tokie pirkėjų agentai pasibeldžia į duris ir sako, jog jo apylinkė keičianti savo veidą, atsikraustysią "spalvotieji" gyventojai, girdi, ar tamsta nenorėtumei savo nuosavybę parduoti. Esą atsitikimų, kad kai kurie gyventojai tokiems gandams pasiduoda, ir pigiai parduoda savo nuosavybę.

Atitinkamos įstaigos sako, jog tokių pasiūlymų atvejais reikėtų tuojau apie tai pranešti policijai.

Kitur esą vartojami ir kitokie bauginimo metodai. Pasirodo kokioje vietoje žmonės su įvairiais matavimo įrankiais, sustoja prie kurio namo, tariamai jį matuoja, norėdami atkreipti gyventojų dėmesį. Paskui atvyksta kokia nebaltaodžių pora, išlipa iš automobilio, tariamai apžiūrinėja tą namą, o po to atvyksta su anais pasiūlymais jau minėtieji agentai pas to namo šeimininkus.

Lenkams rūpi prarastos sritys rytuose

Chicagos lenkų spaudoje pilna raginimų, kad registruotųsi liudininkai, kurie galėtų talkininkauti JAV kongresiniam komitetui, tiriančiam sovietų įsigalėjimą už geležinės uždangos. Komitetui, kuris buvo pradėjęs tirti sovietų įsigalėjimą Pabaltijo valstybėse, o dabar imasi tų pačių tyrinėjimų Lenkijos atžvilgiu, vadovauja kongresmanas Kerstenas. Lenkai pabrėžia, kad ankstyvesnis Katyno tyrinėjimas žymiai palengvino suformavimą kongresinio komiteto, kuris dabar tyrinėja sovietų įsigalėjimą Rytų Europoje.

Š. m. gegužės 3 dieną, kurią lenkai švenčia savo pirmai demokratinei konstitucijai atminti, komitetas atvyksta į Chicagą ir praves apklausinėjimus Federal Building rūmuose. Liudininkus parenka ir juos paruošia vad. Polonia Amerikanska Illinojaus skyrius, kuriam vadovauja Roman Pucinski, anksčiau dalyvavęs ir Katyno tyrinėjimų pravedime.

Iš kvietimo lidininkų, kurie raginami registruotis tuojau, matyti, kad lenkai pirmoje eilėje kreipia dėmesį į reiškinius, kurie liečia buvusią rytinių Lenkijos sričių, su Vilniumi ir Lvovu įskaitytinai, likimą. Pirmiausia kviečiami registruotis liudininkai, kurie turėjo progos stebėti sovietų veiklą "lenkų rytinėse srityse 1939—1941 m." (k).

Paklausė žmonos — į kalėjimą

Mr. V. Wedlake, 23 m. vyras, 2048 N. Drake, niekada nesipriešindavo savo 20 m. žmonos Ruth norams. Vieną kartą tačiau tai pasibaigė tuo, kad tenka vyrui sėsti į kalėjimą. Jisai pagrobė vienos moteriškės piniginę, nes jo žmona sakėsi norinti, kad jis tuo būdu jai "sudarytų" pinigų kelionei į California. Tačiau apgrobtoji pasekė Mr. Wedlake, įėjo į pastatą, kur jį matė įeinant, ir pradėjo šaukti. Žmonės pašaukė policiją, kuri Mr. Wedlake suėmė.

Sakoma, kad abu Wedlake dar galės vykti į Californiją, bet tik Chicagoje — California ir 26 gatvė, kur yra kriminalinio teismo rūmai.

Nubaudė neraštingą mokesčių nemokėtoją

A. Bender, 57 m., 119 North Parkside Ave., buvo nuteistas kalėti 2 metus ir sumokėti $5,000 baudos už nesumokėjimą $13,000 pajamų mokesčių 1946 metais.

Jo advokatas prašė teismą pasigailėjimo, nes Mr. Bender esąs neraštingas, o ir vargiai galįs paskaityti.

NOW YOU CAN OWN THE NEW

HOOVER Lark

Light Weight, Low Cost, Full Size

EASY TERMS

Easy to use! Faster cleaning! No bag to empty!

Complete attachments for all home cleaning!

Special KING-SIZE TRADE-IN allowance

for your old cleaner—now at

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Cicero

SLA 301 KUOPA

Ši kuopa balsavo už savo centro viršininkus šiaip:

į prezidentus Kalinauskas gavo 15 balsų, Laukaitis 10; į viceprez.: P. Dargis 17, Trečiokas 9; į sekretorius: Vinikas 14, Mikužiūtė 11; į iždininkus Gugis 21, Gegužis 2; į iždo globėjus: Devenienė 19, Maceina 15, Arlauskas 6, Briedis 5, Budvytis 3; į daktarus kvotėjus: Biežis 12, Zalatorius 7, Šliūpaitė 6.

Seiman išrinkti 2 delegatai: K. P. Deveikis ir A. L. Matulis.

Kuopos išvažiavimas bus birželio 6 d. priešais Liet. Tautines Kapines. Naujų narių vajus eina. Vyrai, moterys ir jauamečiai, naudokitės proga, vajaus metu įsirašote be įstojimo mokesčio. SLA gyvasties apdrauda eina nuo vieno šimto iki penkių tūkstančių dolerių; ligos pašalpos yra du skyriai. Kam neparanku ateiti susirinkiman, tai gali kreiptis į organizatorių J. Krivicką, 1523 St. 51 Ct., Cicero; A. L. Matul, 4155 Hirsch St., Chicago; K. P. Deveikį, 1330 S. 49th Ave., Cicero. **D.**

Rūpinasi moksleiviais

Vasario 16 Gimnazijos moksleiviam išlaikyti aukų rinkimo būreliai reguliariai surenka aukas ir jas tuojau perduoda gimnazijos vadovybei. Tenka pastebėti, kad vis daugiau būrelių savo surinktas aukas siunčia per Balfą ir tuo pagerbia Balfą kaip centrinę šalpos organizaciją.

Paskutiniu laiku aukas pasiuntė: būrelis Nr. 111, kurį sudaro ALIAS Chicagos skyr. elektrikų sekcija, 100 dol. ir būrelis Nr. 21 $40.

Betkokias šalpos reikalams skiriamas aukas, bendrai šalpai ar vardines priima Balfo skyrius ir Chicagos Balfo Apskrities Valdybos iždininkas šiuo adresu: Ignas Daukus, 3339 W. Evergreen Ave., Chicago 51, Ill., tel. BE 5-7339.

Visos aukos tuojau pasiunčiamos Balfo centrui, kuris jas paskirsto pagal aukotojų pageidavimus. **I.**

Našlių ir Našliukių Klubas

Chicagos Našlių ir Našliukių Klubo susirinkime, kuris įvyko balandžio 9 d., buvo prasidėję smarkūs ginčai tarp buvusio pirmininko Petrauskio ir dabartinio pirmininko Kriščiūno. Jie vienas kitą kaltino raudonumu. Į ginčą įsikišo ir Nausėda, kuris užstojo Kriščiūną. Petrauskis sakė, kad jis nešmeižia klubo, kurį jis pats suorganizavo, bet tik smerkia jame esančius blogus žmones. Ginčas buvo greit likviduotas. **Ex. P. S.**

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

John L. Beaird, kuris yra 100 metų amžiaus, vedė 69 metų amžiaus Mertie Welch, Jų vedybos įvyko Louisville, Ky.

Balfo 3 skyr. piniginis vajus Bridgeporte

Kiek ilgokai užsitęsė 1953 m. piniginis vajus Bridgeporte. Vajus vykdomas lankantis rinkėjams į namus su aukų lapais. Viso aplankyta per 250 aukotojų. Dažnai tekdavo vieną aukotoją aplankyti po kelis kartus, nes nevisuomet pasisekdavo iš karto rasti namuose. Bendrai, žmonės maloniai sutikdavo ir aukojo pagal išgales. Su aukomis prisidėjo visi Bridgeporto gydytojai ir daugumas biznierių, kaip Furniture Center, Inc., J. Budrikas, BEK's depart. str., Lietuvių Auditorijos šeimininkai, Fot. Vac. Mecieža, Lovick's florist, Šimkaus ir J. Kulis vaistinės, Norbut Men's Wear, J. Karvelis ir kiti.

Stambiausia aukotojas buvo p. Juozas Mociškis, 3347 S. Lowe Ave.

Po 10 dolerių aukojo: K. Toliušis, ANT. Šiošė, St. Tumosienė, Furniture Center Inc., J. Budrikas Furniture, Bek's depart. store, Dr. Gudauskas, Lietuvių Auditorija, K. Jucevičius.

Po 5 dol.: J. Kazakaitis, St. Rauckinas, p. Pabrėžai, A. ir E. Valaičiai, A. Bagdonas, Paulavičius, Kuncmanas, Vl. Atkočaitis, V. Žukauskas, Vac. Macieža, fotogrf., T. ir J. Bedarbis, Al. Reivytis, D. Tirčienė, J. Grigaitis, Ant. Dukauskas, Dr. Vileišis, V. Balanda, Dr. P. Atkočiūnas, Jozeph Dry Goods Store, Lithuanian Restaurant, J. Kulis drugst., Šimkus drugst., Dr. Valis - Labokas, New Life Delicatessen Store, Lovick florist, Dr. Žibas, A. Brazdžiūnas, Alb. Augustinaitis, Dr. P. Kisielius, Vl. Pronskus.

Po 3 dol.: A. Jamontas, K. Grina, N. Šapkus, Jonas Šimkus, Vielienė, P. Genys, K. J. Končiai, O. Žiupsnienė, K. Šalkauskas, Alb. Gasparaitis, J. Turčinskas, J. Karvelis.

Kiti aukotojai aukojo mažesnėmis sumomis.

Aukas rinko 12 rinkėjų, pasiskirstę rajonais ir viso aukų surinkta $552.50. Aukų rinkėjai atskirai aukų surinko: St. Semienienė ir Ign. Petrauskas $152.50, Pr. Daukša $125.50, J. Valaitis ir K. Genčius $65.50, P. Šimoliūnas $60.25, P. Ličkus $58.00, A. Prunskytė 25.50, A. Banys 20.00, A. Kazakaitis 17 dol., O. Žiupsnienė $14.25, Elz. Samas $8, ir El. Ūselis $6.00.

Visiems aukojusiems už aukas ir visiems prisidėjusiems prie tų aukų surinkimo už vargą ir pasišventimą Balfo valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Balfo 3 sk. Valdyba

SIMO VELBASIO

Baleto studija gegužės 15 d. gastroliuos Kanadoje, Toronto mieste, o 22 dieną — Clevelande. Tai bus pirmoji šokikų išvyka į Kanadą. Toronto lietuviai turės progos pamatyti savo šokikus.

Nauja lietuviška valgykla — restoranas

Genė ir Česlovas Petroniai atidarė naują valgyklą — restoraną. Valgykla įrengta iš pagrindų visai naujai. Modernūs baldai ir įrengimai. Patalpa erdvi, graži ir sudaro malonų įspūdį. Virtuvė taip pat naujai įrengta. Įrengimai virtuvės, indai ir visos priemonės maistui gaminti nauji, pagal dabartinius kulinarijos reikalavimus ir modernūs. Visur matosi švara ir tvarkingumas. Susigundžiau ką nors ten užvalgyti užsisakyti. Gavau lietuviškų skanių kopūstų, dešros su priedais ir kt. Tikrai sočiai ir skaniai pavalgiau. Valgis pagamintas skaniai, švariai ir iš šviežių produktų.

Valgykla yra 1829 S. Halsted Street.

Genė ir Česlovas Petroniai atvyko į šį kraštą prieš 3 metus. Petronis Lietuvoje buvo akcizo revizorius ir kontroliavo panašius biznius.

Pasikalbėjus su savininkais, sužinojau, kad ilgainiui jie žada dar kai ką nauja įvesti. Nori padaryti, kad būtų jų valgykloje panašiai, kaip buvo Lietuvoje Kaune, Pieno Centro ir Valgio svetainėse — duoti ekstra lietuviškus patiekalus: bulves su rūgusiu pienu, su grietine, su varške, įvairių blynų su uogomis , su grietine ir kt. Vasaros metu laikyti skaniausių ledų ir įvairių gaivinančių gėrimų. **Aleksandras Patackas**

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TURRET LATHE OPERATORIAI

- GEROS DARBO SĄLYGOS
- GERAI STOVINTI KOMPANIJA
- NUOLATINIS DARBAS
- GERAS ATLYGINIMAS
- DAUGELIS PRIEDŲ

Siųskite pavardę, adresą ir telefoną šiuo adresu:

NAUJIENOS

Box 4516 — 1739 So. Halsted Street

CHICAGO 8, ILLINOIS

Pasigėrimas — išgyjimo sąlyga

Atrodo, kad modernūs laikai, kurie kasdieninėje aplinkoje įpilietino atomo, radioaktyvumo ir kitas prašmatnias sąvokas, keičia pažiūrą ir į alkoholį bei pasigėrimą. Paskutiniu laiku paaiškėjo, kad trys japonai, kurie Hirošimos bombardavimo metu buvo sunkiai sužeisti atominės bombos radioaktyvumo, išgijo tik todėl, kad daug kartų pasigėrė degtine iki visiško sąmonės netekimo.

Žinomas Okajamos (Japonijoje) universiteto radiologijos profesorius Dr. Mičio Jamamoto sako, kad pravedus eilę bandymų, galima jau šiandien tvirtinti: alkoholis padeda išgyti tiems, kuriuos paliečia atominių bombų radioaktyvumas.

GRĮŽO IŠ FLORIDOS

J. ir S. Benikaičiai grįžo iš Floridos, kur praleido mėnesį laiko. Apžiūrinėjo įdomesnes vietas, aplankė buvusius čikagiečius Černauskus, Sabeckus, Stasiūnus ir kt. Sako, jie gražiai gyveną.

Benikaičiams Florida patikusi. Kad tik ir jų Florida nesugundytų palikti Chicagą; tada vietos klubams ir organizacijoms būtų didelė skriauda. **O. Sudeikienė**

Here's a Lesson For Cynics!

MEMPHIS, TENN.—During the past six weeks, a Smith-Corona dealer here has placed a $3.00 supply of change in an untended sidewalk cash register. Car owners needing to make parking meter change are asked to "pull handle" and serve themselves. While an estimated 30 to 40 persons daily are using this "curb service" cash register, no loss has yet been reported. In fact, an unexpected profit of one dime was the result of the first two weeks' operation.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

MARQUETTE Parko rinktinėj vietoj gerom sąlygom parduodamas šviesus mūrinis namas. 2 butai po 5 kamb. Centralinis šildymas. Gražus ir didelis kiemas. Kaina apie $24,500.

Seniausioje Chicagos lietuvių kolonijoje — Bridgeporte — parduodamas šviesus mūrinis namas. 2 butai po 5, keturi butai po 4 kambarius ir krautuvė. Yra garažas. Visa kaina tik apie $19,000. Ypatingai geros išsimokėjimo sąlygos.

Parduodami taip pat atskiri butai labai pigiai.

P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
Real Estate
3145 W. 63rd St. Tel. HE 4-4300
Buto tel. AB 4-9611

GERIAUSIA REKOMENDACIJA UŽ GERĄ PATARNAVIMĄ
Mr. Svoboda, 3739 W. 26th, turis ofisą ir 6013 W. Cermak Rd., Cicero, geitai pardavė mano nuosavybę adresu 2404 So. Homan, o aš nusipirkau pilnam savo pasitenkinimui 2 butų bungalow'ą 2421 So. 58th Ct. Jis taip pat man parūpino gerą paskolą.
Mr. & Mrs. Siernicky

FOR SALE 5 room modern home, 2 blocks from lake in Beverly Shores. Phone Michigan City 2-4821 or 2-1316. Lithuanian neighborhood.

KAMPINIS mūrinis namas Brighton Parke. Grosernė, 4 kambarių butas, 2 karų mūrinis garažas. Šaukite savininką VIrginia 7-9815.

PARDUODAMI 2 namai ant vieno loto. Geriausia vieta visoj apylinkėj. Karštas vanduo, gera ventiliacija ir šviesa visuose butuose.
HAymarket 1-4840

TREMONT, Ind., ant U. S. 12 kelio, parduodama nuosavybė 568 pėdų priekio pločio. Pajamų $165 į mėnesį. Parduosiu ar mainysiu už mažiau ar daugiau equity $22,000. Kooperuosiu su Real Estate. R. Petro, 5519 S. Harlem Ave. POrtsmouth 7-9020.

DVIEJU aukštų medinis, apačioje krautuvė, viršuje 6 kambarių butas. Dviejų karų garažas. 2038 So. Halsted St., tel. CHesapeake 3-2982, parduoda savininkas, kreiptis nuo 2 val. po pietų.

3 BUTU MŪRINIS BARGENAS — 26 ir Kedzie. 4-4-3 kamb., 2 mašinų mūrinis garažas. Pajamų $150 mėn. ir savininkui butas. Kaina greitam pardavimui $12,900. No. 177. Svoboda, 3739 W. 26 St., LAwndale 1-7038.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMAS restoranas ir 2 aukštų namas. Gerai einąs biznis. Ideališkas pinigų uždirbti norinčiai šeimai. 2128 So. Halsted St.

PARDUODAMAS lietuvių restoranas Marquette Parko apylinkėje, su visu inventorium. Gerai išdirbtas biznis, ilga sutartis, nebrangi nuoma. Kreiptis kiekvieną dieną nuo 7-9 val. vakaro. 2447 W. 69th Street. Telefonas GRovehill 6-9504.

PARDUODAMA taverna. Geras biznis. Priimsiu taip pat partnerį, vyrą arba moterį. ENglewood 4-9568.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave GRovehill 6-4177

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PIGIAI parduodamas beveik naujas 10 gabalų Walnut valgomojo setas. Mokėjau $500, atiduosiu už $150. Telefonuokite FRontier 6-2278.